സ്ഥലം മാർഗം യാത്ര : മണിപ്രവാളത്തിലെ ഭാവനാദേശങ്ങൾ

ഡോ. ദിലീപ്കുമാർ കെ. വി,
പ്രൊഫസർ, മലയാളവിഭാഗം, ശ്രീശങ്കരാചാര്യസംസ്കൃതസർവകലാശാല, കാലടി

സംഗ്രഹം

പ്രാചീന മണിപ്രവാളകൃതികളിലെ കവിനിർമിതദേശങ്ങളിലൂടെയുള്ള യാത്രകളെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരന്വേഷണമാണിത്. യഥാർത്ഥത്തിലുള്ള ചരിത്രദേശങ്ങളുടെ അടിത്തറയിൽ കെട്ടിപ്പൊക്കിയവയാണ് ഇവരുടെ ഭാവനാഭൂമികകൾ. അവിടെ നടന്നതും നടക്കുന്നതുമായി അവർ കല്പിക്കുന്ന വ്യവഹാരങ്ങളാണ് ഈ രചനകളിൽ തെളിയുക (കൃതികൾ കവികളുടെ ഡയറിക്കുറിപ്പുകളാണെന്നു കരുതാത്തിടത്തോളംകാലം അവയെക്കുറിച്ചു പരിഭ്രമിക്കാനില്ല). ഇഷ്ടദേശാഖ്യാനത്തിനിടയിൽ അവർ സശ്രദ്ധം അടയാളപ്പെടുത്തുന്ന ഒരെണ്ണമാണ് സ്ഥലവും മാർഗവും. അതിശയോക്തികളുടെ ആധിക്യമുണ്ടെങ്കിലും മാർഗവർണന താരതമ്യേന യാഥാർത്ഥ്യത്തോടു ചേർന്നുനില്ക്കും.

താക്കോൽവാക്കുകൾ: സ്ഥലം–മണിപ്രവാളം–സന്ദേശകാവ്യം–ദേശാന്തരഗമനം–കവിത്വം–മാർഗ്ഗവർണന–അങ്ങാടിക്കാഴ്ചകൾ.

സഞ്ചാരസാഹിത്യം പ്രാചീനസാഹിത്യത്തിൽ

വ്യത്യസ്തഭൂവിഭാഗങ്ങളിലൂടെയുള്ള വ്യക്തികളുടെയോ സംഘങ്ങളുടെയോ യാത്രകൾ പഴന്തമിഴ് സാഹിത്യത്തിൽ ധാരാളമുണ്ട്. ഇതോടൊപ്പം യാത്ര മുഖ്യവിഷയമായ ചില കാവ്യങ്ങളുമുണ്ട്. ഇവയെ ആറ്റുപ്പട എന്നാണു വിളിക്കുക. പത്തുപ്പാട്ടിൽ ഇവ സമാഹരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദേശാടനപ്രിയരായ ദരിദ്രകലാസംഘങ്ങളുടെ കാലമായിരുന്നു സംഘസാഹിത്യത്തിന്റേത്. അവർ നാട്ടുമൂപ്പൻമാരുടെയോ രാജാക്കൻമാരുടെയോ സദസ്സുകളിലും കൊട്ടാരങ്ങളിലുംചെന്ന് അവരെ പുകഴ്ത്തും. സമ്മാനിതരായി തിരിച്ചുവരുന്ന

ആ കൂട്ടർ വഴിക്കു കണ്ടുമുട്ടുന്ന മറ്റൊരു കൂട്ടരെ അവിടേക്കു പറഞ്ഞയക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങോട്ടുള്ള വഴിയും യാത്രയിലെ ദുർഘടങ്ങളും അവിടെ ചെന്നാൽ കിട്ടുന്ന സല്ക്കാരങ്ങളുംമറ്റും അവരെ അറിയിക്കും. ഇതാണ് ആറ്റുപ്പടയെന്ന കാവ്യപ്രസ്ഥാനം. പത്തുപ്പാട്ടിലെ തിരുമുരുകാറ്റുപ്പട, പൊരുനരാറ്റുപ്പട, ചിറുപാണാറ്റുപ്പട, പെരുമ്പാണാറ്റുപട, മലൈ പടുകടാം എന്നിവയഞ്ചും ഈ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നുവെന്ന് മേലങ്ങത്ത് നാരായണൻകുട്ടി പറയുന്നു (2000: 21). ഭൗതികം മാത്രമല്ല, ആധ്യാത്മികവും ആറ്റുപ്പടക്കാവ്യങ്ങളിൽ വരും. ഇഷ്ടദേവതയുടെ ക്ഷേത്രസ്ഥാനങ്ങളിലൂടെയുള്ള യാത്രയും കാവ്യവിഷയ മാവും. തിരുമുരുകാറ്റുപ്പട ഇത്തരത്തിലുള്ളതാണ്. ആറ്റുപ്പടകളിലെ ചില മാർഗ-സ്ഥലവർണ്ണനകൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു:

ഈ പാണിനി പാടുന്ന താളത്തിനുചിതമായി രസിച്ചുകൊണ്ട് ആനകൾ ദിവസേന സഞ്ചരിക്കുന്ന വഴിച്ചാലുള്ള കാട്ടിൽ നിങ്ങൾ വിശ്ര മിക്കുവിൻ...(48-50). ഒൽ എന്നുച്ചത്തിലിരമ്പി തിരതല്ലുന്ന നീലാർണവ ത്താൽ വലയിതമായ പ്രദേശമാണത്. ഇടക്കിടെ പലയിടങ്ങളിലുമുള്ള മൺതിട്ടുകളിൽ നിഴൽവിരിക്കുന്ന തെങ്ങിൻതോപ്പുകളിൽ നെൽക്കളങ്ങളും കാണാം...(178-180). മരുതനിലത്തെ കരിമ്പുകെട്ടുകാരും കൊയ്ത്തുകാരുമായ ദൃഢശരീരികളുടെ കൊട്ടും പാട്ടും സഹിയാഞ്ഞ് ആ തൊഴിൽപ്പാടുവിട്ട കൊക്കുകൾ അകലേക്കു പറന്നുപോകുന്നു(193-95)–പൊരുനരാറ്റുപ്പട.

സമീപപ്രദേശങ്ങളിലൂടെ പാഞ്ഞുവരുന്ന ആ കാട്ടാറിന്റെ ഇടിഞ്ഞ കരയിൽ പരിമളപുഷ്പപൂരിതമായ സുഗന്ധോദ്യാനങ്ങൾ... നീർവറ്റിയ തോടെ ഈ കരിമണ്ണുതന്നെ സ്വർണകാന്തിയുള്ള സൂര്യന്റെ തീക്ഷ്ണോഷ്മാ വേറ്റു ചൂടുപിടിച്ചു...(2-10). കടലോരത്തെ കൈതകൾ ഹംസംപോലെ പൂങ്കുല നീട്ടിനില്ക്കുന്ന കാഴ്ചകണ്ടും... കടമുഴത്ത പുന്നമരങ്ങൾ നിറയെ മുത്തുപോലെ മൊട്ടിട്ടുനില്ക്കുന്നുണ്ടാകും പെരും തിരകൾ വെൺമണൽപ്പരപ്പിൽ പരവിച്ചാ ടുന്നതുകണ്ടുകൊണ്ടും കൂട്ടമായി നടന്നുപൊയ്ക്കൊള്ളുവിൻ...(146-50). ഇനി മുല്ലനിലത്തേക്കുള്ള നീണ്ട തണൽവഴിയാണ്...തങ്കച്ചെങ്കതിരുകൾ തേഞ്ഞു മായുന്ന കാന്തിവിശേഷം കണ്ടും ഈട്ടറ്റ വേൽത്തലപോലെ മൊട്ടുകൾ ഉയർന്നുനില്ക്കുന്ന താമരക്കുളങ്ങളുള്ളതും വേൽപ്പോരിൽ വിജയമേന്മനേടി യതുമായ വേലൂരിൽ നിങ്ങൾ പ്രവേശിക്കും (168-173) –ചിറുപാണാറ്റുപ്പട.

യാത്രികർ ഏതേതു സ്ഥലങ്ങളിലെത്തുമ്പോൾ എന്തെന്ത് അനുഭ വങ്ങളാണുണ്ടാവുക എന്നും ഈ പാട്ടുകളിൽ നിരന്തരം വിവരിച്ചുകൊ ണ്ടിരിക്കും. യാത്രാമാർഗം, ഗ്രാമങ്ങൾ, നഗരങ്ങൾ, കടൽത്തീരങ്ങൾ,

കൃഷിസ്ഥലങ്ങൾ, നദി, ക്ഷേത്രം തുടങ്ങിയവയുടെ വിവരണങ്ങൾ ഇവയിൽ കാണാം. അതിനാൽ ആറ്റുപ്പട കാവ്യങ്ങൾക്ക് സന്ദേശകാവ്യങ്ങളോട് വളരെ സാദൃശ്യമുണ്ടെന്ന് മേലങ്ങത്ത് പറയുന്നു (2000: 282).

സ്ഥലവും മാർഗവും മറ്റു കാവ്യങ്ങളിലും ഏറിയോ കുറഞ്ഞോ കടന്നു വരും. പത്തുപ്പാട്ടിലെ മതുരൈക്കാഞ്ചി, മുല്ലപ്പാട്ട് തുടങ്ങിയ കാവ്യങ്ങളിലും മാർഗവും യാത്രയും സ്ഥലവും നിരന്തരം ആവർത്തിച്ചുവരുന്ന ആഖ്യാനകങ്ങ (motif) ളാണെന്നു കാണാം. ആഖ്യാനങ്ങളിൽ തുടരെത്തുടരെ പ്രത്യക്ഷ പ്പെടുന്ന ഘടകങ്ങൾ എന്ന അർത്ഥത്തിലാണിവിടെ ആഖ്യാനകങ്ങളെന്നു വിളിച്ചത്.

ഇവയ്ക്കു സമാന്തരങ്ങളായി മധ്യകാലസംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിലും ഇത്തരം കാവ്യങ്ങളുണ്ട്. ഇവയാണു യാത്രാകാവ്യങ്ങൾ. ഇക്കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ട മുഖ്യകൃതിയാണ് വേങ്കടാധ്വരിയുടെ വിശ്വഗുണാദർശ ചമ്പു. വിശ്വാവസു എന്നും കൃശാനു എന്നും പേരായ രണ്ടു ഗന്ധർവന്മാർ നടത്തുന്ന യാത്രയാ ണിതിലെ കഥാവസ്തു (ഉള്ളൂർ 1996: 16-17). ബദരികാശ്രമം, അയോദ്ധ്യാ, കാശി, മഹാരാഷ്ട്രം, കർണാടകം, ആന്ധ്ര, ശ്രീരംഗം തുടങ്ങിയ സ്ഥല ങ്ങളിലൂടെയാണു യാത്ര കടന്നുപോവുന്നത് (സി.എം. നീലകണ്ഠൻ, 2002: 596). സമരപുംഗദീക്ഷിതന്റെ തീർത്ഥയാത്രാപ്രബന്ധചമ്പുവാണു മറ്റൊന്ന്. ഇതിലെ ആഖ്യാതാവ് കവിതന്നെയാണ്. അദ്ദേഹം സുഹൃത്തുമൊത്ത് ദക്ഷിണേന്ത്യയിലേയും ഉത്തരേന്ത്യയിലേയും തീർത്ഥാടനകേന്ദ്രങ്ങളിലൂടെ നടത്തുന്ന യാത്രയാണിതിന്റെ വിഷയം. കാഞ്ചി, പുരി, കേദാരം തുടങ്ങിയ സ്ഥലങ്ങളെ ഇതിൽ വർണിക്കുന്നുണ്ട് (സി.എം. നീലകണ്ഠൻ 2002: 595). കേരളാഭരണം എന്നൊരു ചമ്പുകൂടിയുണ്ട് ഇക്കൂട്ടത്തിൽ എടുത്തുപറയേ ണ്ടതായി. ഒരു രാമചന്ദ്രദീക്ഷിതനാണു കവി. വിശ്വഗുണാദർശത്തിലെ ന്നപോലെ രണ്ടു വ്യോമചാരികൾ നടത്തുന്ന കേരളവർണനയാണിതിൽ (ഉള്ളൂർ 1996:171-8). പൊ. വ. 16-17 നൂറ്റാണ്ടുകളാണിവയുടെ കാലം.

സംസ്കൃതകൃതികളുടെ കാര്യമെടുത്താൽ ഇവയെല്ലാം ഒന്നിനൊന്നു കൃത്യമായി ആധുനികസഞ്ചാരസാഹിത്യത്തോടു ചേർന്നു നില്ക്കുന്നതല്ലെ ന്നു പറയണം[1]. ഇവയധികവും പണ്ഡിതന്മാരെ ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ള രചനകളാ ണ്(scholarly texts). എന്നാൽ ഗാനാത്മകങ്ങളായ തമിഴ്കൃതികൾ ഏറക്കുറെ സാമാന്യരെ (commoners) യുദ്ദേശിച്ചുള്ളവയാണ്. ഇവിടെ നിന്നുകൊണ്ട് പ്രാചീന മണിപ്രവാളകൃതികളിലെ ദേശ-യാത്രാവിവരണ ങ്ങളിലേക്കൊന്നു കണ്ണോടിക്കാം.

മണിപ്രവാളത്തിലേക്ക്

ദേശാന്തരഗമനവും സഞ്ചാരത്തിന്റെ വിവരണവും മണിപ്രവാളകൃതികളിലും കാണാം. ഒരു ദേശത്തെയും യാത്രികർ അവിടെ സന്ദർശിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളെയുംകുറിച്ച് പറയുന്ന കൃതികളാണ് ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം, ഉണ്ണിയാടീചരിതം, ഉണ്ണിച്ചിരുതേവീചരിതം, അനന്തപുരവർണ്ണനം എന്നിവ. തിരുനെല്ലി, തൃശ്ശിലേരി തുടങ്ങി പരിമിതമായ ഒരു വയനാടൻ ഭൂഭാഗമാണിതിൽ വർണിതം. കായംകുളം നാട്ടുരാജ്യത്തിന്റെ ഏലുകകൾക്കകത്താണ് ഉണ്ണിയാടീചരിതത്തിന്റെ ആഖ്യാനം തിരിയുന്നത്. തെക്കേമലബാറിലെ ശുകപുരംഗ്രാമത്തിന്റെ പരിസരമാണ് ഉണ്ണിച്ചിരുതേവിയിലെ വർണനാപരിസരം. പദ്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തെ കേന്ദ്രമാക്കി തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തെ അവതരിപ്പിക്കാനാണ് അനന്തപുരവർണ്ണനം ശ്രമിക്കുന്നത്. ഏറക്കുറെ സ്ഥലമാഹാത്മ്യവിവരണമാണിവ ചെയ്യുന്നത്. ആദ്യത്തെ മൂന്നെണ്ണത്തിൽ കവിഭാവന ചരിത്രത്തേക്കാൾ മുതിർന്നു നില്ക്കുമ്പോൾ നാലാമത്തേതിൽ രണ്ടും ഒപ്പത്തിനൊപ്പമെന്ന പ്രതീതിയുളവാകുന്നു. ചരിത്രദേശത്തിന്റെ ഭാവനാസ്വരൂപവും ഭാവനാദേശത്തിന്റെ ചരിത്രപരതയും ഇതിൽ ഇഴചേർന്നിരിക്കുന്നു.

ഇനി ശ്രദ്ധയാവശ്യപ്പെടുന്നത് രണ്ടു സന്ദേശകാവ്യങ്ങളാണ്. ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശവും കോകസന്ദേശവുമാണവ. കൃതികളിലേക്കു കടക്കുന്നതിന്നു മുൻപ് എന്താണിവയിലെ ആഖ്യാനവിഷയങ്ങൾ എന്നന്വേഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരം മുതൽ കടുത്തുരുത്തിവരെയുള്ള മാർഗത്തിലെ പ്രമുഖസ്ഥലങ്ങളാണ് ആദ്യത്തേതിൽ വിവരിച്ചുപോവുന്നത്. രണ്ടാമത്തേത് തൃപ്രങ്ങോട്ടുമുതൽ ഇടപ്പള്ളിവരെയുള്ളതാണ്. എന്താണ് ഈ സ്ഥലങ്ങളുടെയും മാർഗത്തിന്റേയും പ്രാധാന്യം, പ്രത്യേകതകൾ? അതിലേക്കു കടക്കുന്നതിന്നുമുമ്പ് ഇക്കൃതികളിലെ ആഖ്യാനസ്ഥാനങ്ങളായ സ്ഥലവും മാർഗവും എന്താണെന്ന് സാങ്കേതികമായി ഒന്നു വിശകലനം ചെയ്യാം.

സ്ഥലവും മാർഗവും

'സ്ഥല'ത്തിന്, ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ (grographical) സ്ഥലമെന്ന അർത്ഥത്തിലല്ല ചരിത്ര-സാംസ്കാരിക(historical-cultural) സ്ഥലമെന്ന അർത്ഥത്തിലാണ് ഇവിടെ പരിഗണന. ഇപ്പറയുന്ന 'സ്ഥലം' മനുഷ്യവ്യവഹാരങ്ങളില്ലാതെ വെറുതെ കിടക്കുന്ന കേവലഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ ഒരു ചെറുഭൂഭാഗമല്ല (land). ഒരുസ്ഥലം രൂപപ്പെടുന്നത് അവിടത്തെ ജനജീവിതത്തെ, ജീവികാസമ്പാദനത്തിനുവേണ്ടിയുണ്ടാക്കുന്ന ഏർപ്പാടുകളെ,

അനുബന്ധവ്യവഹാരങ്ങളെ, ചുറ്റിപ്പറ്റിയാണ്. അങ്ങനെയെങ്കിൽ അവിടെ മേല്പറഞ്ഞ വ്യവഹാരങ്ങളുടെ നിരന്തരാവർത്തനത്തിനുള്ള ഏർപ്പാടുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കും. അങ്ങനെ രൂപപ്പെട്ടുവരുന്ന ഒരു സ്ഥലത്തെ മറ്റൊരു സ്ഥലത്തിൽനിന്നു വേർതിരിക്കുന്നത് അതിന്റെ പേരുകൊണ്ടാണ്.

സ്ഥലവർണ്ണനകളെന്നു പറയുമ്പോൾ പൂർണമായും ഭൗതികമായ അസ്തിത്വമുള്ള സ്ഥലങ്ങളാവണമെന്നില്ല. സന്ദർഭത്തിനൊത്ത് സ്വർഗമോ അളകാപുരിയോ ഒക്കെ കവികൾ വർണിച്ചെന്നിരിക്കും. പക്ഷേ, സ്വന്തം നാടിന്റെ വിവരണമാവുമ്പോൾ അവയ്ക്കു ചരിത്രപരമായ അസ്തിത്വം ഉറപ്പ്. എന്നാൽ അതു കൃത്യമായി യാഥാർത്ഥ്യത്തെ അതുപോലെ ചിത്രീകരിക്കുന്നതാവില്ല. സാമ്യമൂലകസ്വഭാവമുള്ള വർണനകളിൽനിന്ന് അതിശയോക്തിയുടെ സകലസീമകളെയും കടന്ന് അതു മുന്നോട്ടുപോയെന്നുവരും. ഉദാഹരണത്തിന്, മണിപ്രവാളകൃതികളിലെ ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശത്തിലെയോ കോകസന്ദേശത്തിലെയോ ഉണ്ണിയച്ചീചരിതാദി മിശ്രകാവ്യങ്ങളിലേയോ ഒരു നഗരവർണ്ണനയെടുക്കുക. നഗരത്തെ അടയാളപ്പെടുത്താൻ കവികൾക്ക് രണ്ടു തന്ത്രങ്ങളുണ്ട്. ഒന്നുകിൽ ഏതെങ്കിലും സങ്കല്പനഗരത്തോടു (അളക/ ഇന്ദ്രപുരി) തുല്യമെന്നോ അതിനെ അതിശയിപ്പിക്കുന്നതെന്നോ പറയും. അല്ലെങ്കിൽ അന്നത്തെ പെരുമയേറിയ, യഥാർത്ഥമായ, ഒരു നഗരത്തോടു താരതമ്യംചെയ്ത് മേന്മ പ്രഖ്യാപിക്കും.

1. നാണിക്കിന്റോളമരനഗരീം നാമമാത്രാവശേഷാം (കൊല്ലംവർണ്ണന, പൂ.സ., 69)
2. ചൂഴംവെക്കും പെരിയവിഭവം നോക്കിനാലുച്ചയോളം കോഴിക്കോടും പുനരതിനെടോ കൊല്ലവും തുല്യമല്ല (കരിയനാട്ടുചന്ത, പൂ.സ.125)
3. ഗന്ധർവനഗരാകാരം
   സിന്ധുസാഗരനിസ്വനം
   അളകാപുരിയോടൊത്തു
   വളർന്നു പൊലിയിന്റെടം (അനന്തപുരവർണനം, 41)
4 കോഴിക്കോടിവ മാനസമേതനരാധിപഗുപ്തം (ഉണ്ണിയാടീചരിതം, ഗദ്യം 12)
5. കൊല്ലവിഭ്രതീം കൊല്ലം വിഭവാ
   നൂറുമടങ്ങു കൊടുങ്ങല്ലൂരിലു-
   മേറെവിളങ്ങിന പങ്ങുപയാതാ (തിരുമരുതൂർവർണന-ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം, ഗദ്യം 4)

അളകയും ഇന്ദ്രപുരിയും സങ്കല്പമാത്രങ്ങളാണെന്നിരിക്കെ, ഇതെല്ലാം ഒന്നിനൊന്ന കൃത്യമായുള്ള വിവരണമല്ലെന്ന പ്രത്യേകം പറയേതില്ലല്ലോ.

ഇനി സ്ഥലനാമങ്ങളിലേക്ക വരാം. മുഖ്യമായും രണ്ടുതരത്തിലാണ സ്ഥലങ്ങളുടെ പേരുകൾ രൂപപ്പെടുക: ഒന്ന് ആ സ്ഥലങ്ങളുടെ ജൈവവൈവിധ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച്, മറ്റൊന്ന് അവിടെ നടന്ന/നടന്നതായിപറയുന്ന ഏതെങ്കിലും ചരിത്രസംഭവങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്. ഇതനുസരിച്ച് മണൽ നിറഞ്ഞ, ഇടയ്ക്കൊക്കെ വെള്ളംകയറുന്ന താഴ്ന്ന സ്ഥലം മണൽത്താഴമാവും. ധാരാളം തേക്കുകൾ നില്ക്കുന്ന/നിന്നിരുന്നസ്ഥലം തേക്കിൻകാടും കൈത വളർന്ന നില്ക്കുന്ന താഴ്ന്നപ്രദേശം കൈതപ്പൊയിലുമാവും. കുറുക്കന്മാർ വസിച്ചിരുന്ന പ്രദേശം കുറുക്കൻകുന്നോ നരി (കടുവ) കൾ ധാരാളമുള്ള മല നരിനിരങ്ങിയോ ആവാം. ഏതെങ്കിലും കാലത്ത് പടമുട്ടലുായ സ്ഥലം പടപ്പറമ്പും പുതിയതായി ഒരങ്ങാടി വന്നസ്ഥലം പുതിയങ്ങാടിയും ആവും.[2] കോട്ട നിന്നിരുന്ന സ്ഥലം കോട്ടപ്പറമ്പും കോട്ടയ്ക്കടുത്തുള്ള സ്ഥലം കോട്ടയ്ക്കലും ആവുന്നതും അങ്ങനെയാണ്.

ഭരണകൂടത്തിന്റെ ഇടപെടലിലൂടെ ഒരു സ്ഥലത്തിന പേരുണ്ടാവുന്നതും കാണാം. പാർത്ഥിവപുരം പട്ടയത്തിൽ അങ്ങനെയൊരു ഭാഗമുള്ളതു നോക്കുക:

> ...സ്വസ്തിശ്രീ. കോക്കരുനന്തടക്കനുക്കു യാണ്ടു ഒൻപതു നാൾപതിനഞ്ചു. ഇന്നാളാൽ മുടാലനാട്ടുപ്പചുങ്കുളത്തുപ്പട്ടുനിലത്തിൽ മുൻചിറെച്ചവൈയാരുടെയ ഉഴക്കുടി (വി) ളൈ എന്ന നിലം ഇവകളുക്കു അടിക്കടി നിലങ്കുടുത്തു മാറിക്കൊണ്ടു ഇന്നിലം പിടിചൂഴ്ന്തു ശ്രീകോയിൽ എടുത്തു വിഷ്ണുഭട്ടാരകരൈ പ്രതിഷ്ഠൈ ചെയ്തു പാർത്ഥിവശേഖരപുരം എന്റു പേരിട്ടു കാന്തളൂർ മരിയാദിയാല് തൊണ്ണൂറ്റിഐവർ ചട്ടർക്കു ചാലൈയുഞ്ചെയ്താൻ ശ്രീ കോക്കരുനന്തടക്കൻ...
>
> (സ്വസ്തി ശ്രീ. രാജാവു കരുനന്തടക്കനു ഭരണവർഷം ഒൻപതു, പതിനഞ്ചു ദിവസം. ഈദിവസം മുടാലനാട്ടു പചുങ്കുളത്തുപെട്ട നിലത്തിൽ മുഞ്ചിറസഭയാരുടെവക ഉഴക്കുടിവിളൈ എന്ന സ്ഥലം ഇവർക്ക് അടിക്കടി നിലം വേറെ കൊടുത്ത് മാറിവാങ്ങി പിടിയാനയെ നടത്തി അതിർത്തി നിശ്ചയിച്ച് ശ്രീകോവിൽ പണിയിച്ച് വിഷ്ണുഭട്ടാരകരെ പ്രതിഷ്ഠിച്ച് പാർത്ഥിവശേഖരപുരമെന്ന പേരിട്ട് കാന്തളൂർ വ്യവസ്ഥയിൽ തൊണ്ണൂറ്റിയഞ്ചു ബ്രാഹ്മണവിദ്യാർത്ഥികൾക്കു (താമസിച്ചു പഠിക്കാനുള്ള) ശാലയും ചെയ്തുകൊടുത്തു (പുതുശ്ശേരി രാമചന്ദ്രൻ, 2007:

115). ഇവിടെ പചുങ്കുളത്തെ ഒരു നിലത്തിന്–ചുങ്കുളത്തുപ്പട്ടുനിലം–പുതിയ പേരു കൊടുക്കുകയാണ്. അതിനു നിലവിൽ പ്രത്യേകിച്ചെന്തെങ്കിലും പേരുള്ളതായി പറയുന്നില്ല. നാമകരണത്തിന്റെ പിന്നിൽ പാർത്ഥിവൻ (രാജാവ്) ആയതുകൊണ്ടാണ പാർത്ഥിവശേഖരപുരമെന്ന പേരു കൊടുത്തത്.

സ്ഥലവർണ്ണന

ഏതുവിവരണത്തിലും യാത്രചെയ്യുന്ന ഭൗമപ്രതലത്തിന്റെ സ്വഭാവവും അവിടത്തെ പ്രകൃതിദത്തവും മനുഷ്യനിർമിതവുമായ പ്രത്യേകതകളും ചർച്ചാവിഷയമാവും. ഈ പ്രത്യേകതകളെ ശാസ്ത്രീയമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന പഠനമേഖലയാണ ടോപോഗ്രഫി (topography).[3] സ്ഥലചിത്രണമെന്നു സാമാന്യമായി പറയാം. പ്രാചീന ഗ്രീസിലും റോമിലും രൂപപ്പെട്ടുകയും അതതുകാലത്തെ സാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ സഹായത്തോടെ വൻതോതിലുള്ള സർവേകളിലേക്കും ഭൗമപഠനങ്ങളിലേക്കും നീങ്ങുകയുംചെയ്ത ഒന്നാണിത്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനസ്വഭാവം അതാതിടങ്ങളുടെ ദ്വിമാന-ത്രിമാനതലങ്ങളിലുള്ള, പരമാവധി സൂക്ഷ്മമായ, ചിത്രണമാണ്. അതതു പ്രദേശങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചു നേരിട്ടു നടത്തുന്ന സർവേ വഴിയോ ഉപഗ്രഹങ്ങളുപയോഗിച്ചുള്ള വിദൂരചിത്രണം വഴിയോ ആണ് ടോപോഗ്രഫിക്കൽ ദത്തങ്ങൾ ശേഖരിക്കുക. വേറേയും മാർഗങ്ങളുണ്ടാവാം.

ശാസ്ത്രത്തിൽനിന്നു സാഹിത്യകൃതികളിലേക്കു കടന്നാൽ, എഴുത്തുകാർ നടത്തുന്ന സ്ഥലാവിഷ്കാരങ്ങളും ഒരു തരം ടോപോഗ്രഫിക്കൽ ചിത്രണങ്ങളാണ്. യാത്രാവിവരണമെഴുതുന്ന ആരും തന്റെ കാഴ്ചസ്ഥാനത്തുനിന്നു കാണുന്ന വിധത്തിലും താൻ കൊടുക്കുന്ന പ്രാധാന്യത്തിനനുസരിച്ചുമായിരിക്കും അതു ചെയ്യുക. അതായത്, ചില തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ ഉണ്ടാവുമെന്നർത്ഥം. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ, യാത്രാകാവ്യങ്ങളിൽ കവിക്കു ബോധ്യമുള്ള ഘനമാനത്തിനായിരിക്കും (dimension) വിവരണത്തിൽ പ്രാധാന്യമെന്നുമാത്രം. ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശത്തിലെയോ കോകസന്ദേശത്തിലെയോ ഉണ്ണിയച്ചീചരിതാദി മിശ്രകാവ്യങ്ങളിലേയോ സ്ഥലമാർഗവർണനകൾ തരുന്നത് അങ്ങനെയൊരു പ്രതീതിയാണ്. ഇങ്ങനെ രൂപപ്പെട്ടു വരുന്ന സ്ഥലങ്ങളെ സാമ്പത്തിക-സാമൂഹികവ്യവഹാരങ്ങൾക്കായി ഒന്നിനൊന്നു കണ്ണിചേർക്കുന്ന പാതകളെ–വഴികളെ–യാണ് മാർഗ്ഗങ്ങളെന്നു വിളിക്കുന്നത്. ഇവയിലൂടെയാണ് ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്ന് മറ്റൊരു സ്ഥലത്തേക്ക് ആളും കോളും നീങ്ങുക. ഇവയിലെ സൗകര്യങ്ങളോ അസൗകര്യങ്ങളോ

വിവരണത്തിലുണ്ടാവും. ചിലപ്പോൾ ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്നു പുറപ്പെട്ട് എത്ര സമയം കഴിയുമ്പോഴാണ് മറ്റൊരിടത്തെത്തുക എന്ന സൂചനയുമുണ്ടാവും. ഇങ്ങനെയുള്ള മാർഗങ്ങളാണ് പ്രാചീന മണിപ്രവാളകൃതികളിലും മുൻപറഞ്ഞ പത്തുപ്പാട്ടുപോലെയുള്ള തമിഴ്കാവ്യങ്ങളിലും വിവരിക്കുന്നത്. ഇനി ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശത്തിലെ മാർഗവർണനയിലേക്കു കടക്കാം.

സിന്ധുദ്വീപംപ്രതി

തിരുവനന്തപുരംമുതൽ കടുത്തുരുത്തിവരെയുള്ള മാർഗ്ഗമാണ് ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശത്തിൽ വിവരിക്കുന്നത്. പദ്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രം മുതൽ കടുത്തുരുത്തിവരെ സന്ദേശഹരൻ കടന്നുപോവുന്ന പത്തൊൻപതു ക്ഷേത്രങ്ങളും അഞ്ചു നദികളും രണ്ടു പൊഴികളും വിവരിക്കുന്നു. എട്ടു കൊട്ടാരങ്ങൾ, അഞ്ചു ചന്തകൾ, രണ്ടുതുറമുഖങ്ങൾ എന്നിവയും കവിയുടെ വിവരണപരിധിയിലുണ്ട്. പാൽക്കുളങ്ങര ദേവീക്ഷേത്രം, തൃപ്പാപ്പൂർ ശിവക്ഷേത്രം, വർക്കല ജനാർദ്ദനക്ഷേത്രം, ചിറക്കര ഭദ്രകാളീക്ഷേത്രം, മൂരിത്തിട്ടഗണപതിക്ഷേത്രം, ആദിച്ചപുരം ക്ഷേത്രം, പന്മനക്ഷേത്രം, കായംകുളത്തിനടുത്തുള്ള രണ്ടുവിഷ്ണുക്ഷേത്രങ്ങൾ, കണ്ടിയൂർ ശിവക്ഷേത്രം, പേരുപറയാൻ വയ്യാത്ത ശിവക്ഷേത്രം, പനയനാർ കാവ്, കടപ്രഭഗവതീക്ഷേത്രം, തിരുവല്ല ക്ഷേത്രം, തൃക്കൊടിത്താനം ക്ഷേത്രം, മണികണ്ഠപുരം ക്ഷേത്രം, ഏറ്റുമാനൂർ ശിവക്ഷേത്രം, കോന്തപുരം ക്ഷേത്രം, കടുത്തുരുത്തി തളിയിൽ ക്ഷേത്രം എന്നിവയാണു പരാമൃഷ്ടങ്ങൾ.

ഇത്തിക്കരയാറ്, അച്ചൻകോവിലാറ്, പമ്പ, മണിമലയാറ്, മീനച്ചിലാറ് എന്നീ നദികളും, മുതലപ്പൊഴി, നീണ്ടകരപ്പൊഴി എന്നീ പൊഴികളും മാർഗവർണനയിൽ കടന്നുവരുന്നു. പുത്തിടം-മുച്ചന്തിക്കൽ ചന്തകളുടെ വിശദമായ വിവരണങ്ങളുണ്ട്. കായങ്കുളവും കരിയനാട്ടും ശ്രീപർവതവും പരാമർശങ്ങളിലൊതുങ്ങുന്നു. അതിപ്രസിദ്ധമായ,

ചൊങ്കം ചമ്പ്രാണിയുമുടനുടൻ വന്ന ചോണാടനുംകൊ-
ണ്ടാക്രാമന്തീ ജലധിമഖിലം നിന്നുടേ കീർത്തിപോലേ,
പൊന്മാടാനാം മണിമകുടമാം നാവ്യകൈച്ചിലാക്കി
കൂടെക്കൂടെക്കടലിൽ മുഴകിച്ചംബുജാൻ ഖേദയന്തീ (പൂ.സ; 70)

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ കൊല്ലം തുറമുഖത്തിന്റെ ഒരു ഹ്രസ്വചിത്രമുണ്ട്. അവിടത്തെ വ്യവഹാരങ്ങളുമായി ഒരു പരിചയവുമില്ലാത്തവർക്ക് 'ഉടനുടൻവന്ന ചോണാടനു'മെന്നത് ഗ്രഹിക്കാൻ വിഷമമാവും. ചൊങ്ക്, ചമ്പ്രാണി ഇവ ചീനക്കപ്പലുകളും ചോണാടൻ ചോളനാട്ടുകാരുടെ യാനങ്ങളുമാണ്.

ചോളർ തെരുതെരെ വന്നുംപോയുമിരിക്കും. കാവേരീതടത്തിൽനിന്നുള്ള ഉൽപന്നങ്ങളുമായി വരുന്നവരാണവർ. വൻകരകൾ താണ്ടുന്നവയാവട്ടെ, കാറ്റും കോളും കാലാവസ്ഥയുമനുസരിച്ചേ പായ് നിവർത്തൂ. അക്കഥ നില്ക്കട്ടെ. നമുക്ക് യാത്രികനായ ആദിത്യവർമയുമൊത്ത് അനന്തപുരത്തുനിന്നു കടുത്തുരുത്തിയിലേക്കുള്ള വഴി നീങ്ങാം.

പദ്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിന്റെ പരിസരമാണ് ആദ്യം. സന്ദേശഹരനായ ആദിത്യവർമ ക്ഷേത്രത്തിലെത്തി ദേവതാവന്ദനം നടത്തുന്നു എന്നാണല്ലോ സങ്കല്പം. അവിടത്തെ പ്രമുഖ ദേവതാസ്ഥാനങ്ങളെ അവയുടെ പ്രാധാന്യമനുസരിച്ച് ക്രമത്തിൽ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. അതുകഴിഞ്ഞ് പടിഞ്ഞാറേ ഗോപുരംവഴി പുറത്തിറങ്ങി പാൽക്കുളങ്ങരയ്ക്കും സമുദ്രതീരത്തേക്കും പോവാനാണ് കവി ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. അവിടെനിന്ന് തൃപ്പാപ്പൂർ ശിവക്ഷേത്രത്തിലേക്കും. പാൽക്കുളങ്ങരനിന്നു ശിവക്ഷേത്രത്തിലേക്കുള്ള വഴിയുടേയോ ക്ഷേത്രപരിസരത്തിന്റേയോ സൂക്ഷ്മമായ വർണനകളൊന്നുമില്ല. തൃപ്പാപ്പൂരിൽനിന്നു മുതലപ്പൊഴികടന്നു പുത്തിടം അങ്ങാടിയിലേക്കു കയറുന്നു. അവിടെ വില്ക്കാനും വാങ്ങാനുമെത്തിയവരുടെ ഭാഷണങ്ങളേയുള്ളൂ; വില്പനച്ചരക്കുകളുടെ വിവരണമില്ല. തുടർന്നു വർക്കല ജനാർദ്ദനക്ഷേത്രത്തിലേക്കാണ്. വഴിക്ക് ദേവീക്ഷേത്രത്തിലും വന്ദിച്ചശേഷം കൊല്ലത്തേക്കു ചെല്ലാമെന്നാണു കവിവാക്യം. മൂന്നുശ്ലോകങ്ങളിൽ കൊല്ലത്തെ വർണിക്കുന്നു. കൊല്ലത്തുനിന്ന് കരിപ്പൂക്കളം, പന്മന, കായങ്കുളം, കണ്ടിയൂർ, പനയനാർകാവ്, ചിറവ, തിരുവല്ല, കരിയനാട്, തൃക്കൊടിത്താനം, മണികണ്ഠപുരം, ഏറ്റുമാനൂർ പ്രദേശങ്ങൾ കടന്ന് കടുത്തുരുത്തിയിൽ യാത്ര അവസാനിക്കുന്നു.

ഓരോ സ്ഥലത്തെയും വർണിക്കുന്നത് അതതുസ്ഥലങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും ഒന്നോ രണ്ടോ പ്രത്യേകതകളിലൂന്നിയാണ്. രാജസ്ഥാനമാണെങ്കിൽ അവിടത്തെ പ്രൗഢിയോ സന്ദേശഹരന് അതുമായുള്ള ബന്ധമോ ആയിരിക്കും പരാമൃഷ്ടം. ദേവതാസങ്കേതമാണെങ്കിൽ ദേവസാന്നിധ്യംകൊണ്ടു മഹത്വപ്പെട്ട ഒന്നായിട്ടു വിവരിക്കും. പ്രകൃതിഭംഗിനിറഞ്ഞ സ്ഥലമാണെങ്കിൽ ആ നിലയ്ക്കും വർണിക്കും.

സാധാരണയായി ഒരു യാത്രയുടെ വിവരണമെഴുതുന്നവർ ഒരല്പം സൗന്ദര്യദിദൃക്ഷുക്കളായിരിക്കും. കവിത്വംകൂടിയുണ്ടെങ്കിൽ പറയുകയും വേണ്ട. എന്നാൽ പ്രകൃതിഭംഗി പരാമർശിക്കുന്ന മൂന്ന്, ഏറിയാൽ നാലു ശ്ലോകങ്ങളേ ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശത്തിലുള്ളൂ. അവയിലേറ്റവും മനോഹരമായത്,

മെത്തും മത്തഭ്രമരമുഖരാം മത്തമാർ പോർമുലത്തൊ-
ത്തൊത്തിന്റോമൽക്കളഭകളിയിൽപ്പൊങ്ങുമംഭോരുഹാഢ്യാം
തത്തിത്തത്തിച്ചെറുതിരകളിൽച്ചേർന്ന മുക്താകലാപാം
കൊത്തിക്കൊത്തിക്കുരുകു പെരികെച്ചേർന്ന തീരാഭിരാമാം

(പൂ. സ.; 120)

(മദിച്ച വണ്ടുകളെക്കൊണ്ട് വർദ്ധിച്ച ശബ്ദത്തോടുകൂടിയതും കുട്ടിയാനകളുടെ കളിയിൽ പൊങ്ങിവരുന്നവയും മദിച്ച സ്ത്രീകളുടെ പോർമുലത്തൊത്തിനോടൊക്കുന്നവയുമായ താമരകളാൽ ഉൽകൃഷ്ടവും നരചേർന്ന ഓളങ്ങളാൽ ചാഞ്ചാടുന്നതും തീറ്റകൊത്തുന്ന അന്നങ്ങൾ ധാരാളമുള്ള തീരത്തോടുകൂടിയതുമായ) നദി എന്നു മണിമലയാറിനെ വർണിക്കുന്ന ശ്ലോകമാണ്.

മാർഗ്ഗവർണ്ണനയിലെ പല ശ്ലോകങ്ങളും, ഭാഷയിലെയും സംസ്കൃതത്തിലെയും സ്ഥലമാഹാത്മ്യരചനകളുടെ ഛായയിലുള്ളവയാണ്. ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഉള്ളകാര്യം പറയുന്ന പതിവില്ല. അതിശയോക്തിയാണ് ആഖ്യാനത്തിന്റെ മുഖ്യചാലകം. ഏഷാ ഭൂഷാമണിരിവ...(പൂ.സ. 69-71) എന്നുതുടങ്ങുന്ന കൊല്ലംവർണ്ണനയൊന്നു നോക്കൂ. നഗരരക്ഷയും ഭരണസ്ഥിരതയും സമൃദ്ധിയും വ്യക്തം. ചന്ദ്രനിൽ മുട്ടുന്ന പൊൻമാടങ്ങളെന്നുപറഞ്ഞാൽ പിന്നെന്തുവേണം? അമരനഗരിയെ നാണിപ്പിക്കുന്നതത്രേ കൊല്ലത്തിന്റെ പെരുമ. കൊല്ലംകണ്ടാൽ ഇല്ലംവേണ്ട എന്ന പഴമൊഴിയുടെ വല്ല സ്പർശവും ഇതിലുണ്ടോ? അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഈ നഗരസമൃദ്ധിയിലേക്കാണു കടലോടിയെത്തിയ ചൊങ്കം ചമ്പ്രാണിയും ചോണാടനും വന്നു നങ്കൂരമിടുന്നത്. സ്വാഭാവികമായും ഇതിന്റെ നികുതി, 'തുറ' എന്ന രാജഭോഗം, വൻതോതിൽ കുമിഞ്ഞുകൂടിയിരിക്കണം.[4] ആദിത്യവർമ്മ കരിപ്പൂക്കളം കൊട്ടാരത്തിലെത്തിയതറിഞ്ഞാൽ നാവികന്മാർ കാഴ്ചദ്രവ്യങ്ങളുമായി ചുഴന്നുകൂടുമെന്ന പ്രസ്താവനയും (പൂ.സ: 79) കച്ചവടം വഴി ഭണ്ഡാരത്തിലേയ്ക്കുള്ള ധനാഗമം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

യാത്രയിൽ കാല-സമയസംബന്ധികളായ വിവരങ്ങൾ പ്രധാനമാണ്. അതുകൊണ്ട് ആദിത്യവർമയുടെ അമൃതേത്ത് (61), സന്ധ്യാവന്ദനം, അത്താഴം തുടങ്ങിയവ (89) സൂചിതങ്ങളാവും.

പിറ്റേദിവസം സായാഹ്നത്തോടെ ഓടനാട്ടെത്തുമ്പോൾ അവിടത്തെ താമസവും ഇരവിവർമനുമൊന്നിച്ചുള്ള 'ഡിന്നറും' കവി പരാമർശിക്കുന്നതു കാണാം. തിരുവഞ്ചിപ്പുഴ കഴിഞ്ഞ് കട്ടുത്തുരുത്തിയിലെത്തുന്നത് വളരെ പെട്ടെന്നാണ്. എന്നാൽ, തൊണ്ണൂറ്റേഴാം ശ്ലോകത്തിൽ ആദിത്യവർമയെ

ഓടനാട്ടെത്തിച്ച കവി നൂറ്റിപ്പന്ത്രണ്ടാംശ്ലോകത്തിലെ അവിടെനിന്നു യാത്ര യാക്കുന്നുള്ളൂവെന്നതു ശ്രദ്ധിക്കുക. ഓരോ പ്രദേശത്തെയും വിവരിക്കാൻ എത്ര ആഖ്യാനസ്ഥലം (ശ്ലോകങ്ങൾ) ഉപയോഗിക്കുന്നുവെന്നുള്ളത് അവയ്ക്ക് അക്കാലത്തുായിരുന്ന രാഷ്ട്രീയ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരികപ്രാധാന്യത്തെ യായിരിക്കണം കുറിക്കുന്നത്.

അങ്ങാടികളുടെ വിവരണം വളരെ സൂക്ഷ്മമാണ്. വിൽക്കാൻവെ ച്ചിരിക്കുന്ന ചട്ടിയും കലവും മുതൽ മരുന്നുകളും വസ്ത്രങ്ങളുംവരെ സാധാ രണക്കാർക്കുവേണ്ട സമസ്തവസ്തുക്കളും അവിടങ്ങളിലുണ്ടാവും. സവിശേ ഷവസ്തുക്കളായി ആഭരണങ്ങളും രത്നങ്ങളും പട്ടുകളും കണ്ടെന്നുവരും. പലതരം നാണയങ്ങളുടെ വിനിമയവും പരാമൃഷ്ടങ്ങളാവുന്നുണ്ട്. വലിയ അങ്ങാടികൾ തെരുവുകളായി ക്രമീകരിച്ചിരുന്നുവെന്ന് അനന്തപുരവർണ നത്തിൽനിന്നറിയാം. അവിടെ കുറുന്തെരുവും (ശ്ലോ. 67) നാണയവാണിയം നടക്കുന്ന തെരുവും (69) മീൻ വിൽക്കുന്ന തെരുവും (82) പ്രത്യേകം പറയുന്നതു നോക്കുക.

മീൻപിടിത്തക്കാരുടെയോ മീൻപിടിക്കുന്നതിന്റെയോ വിവരണങ്ങ ളില്ലെങ്കിലും പലതരം മീനുകൾ വില്പനയ്ക്കുണ്ടെന്നു കവി പറയും. പലതരം ആവാസവ്യവസ്ഥകളിൽ-ചതുപ്പുകൾ, കായലകൾ, കടൽ, ശുദ്ധജലാശ യങ്ങൾ-നിന്നുള്ള മീനുകളാണിവ. ശംഖ്, മുത്ത് ഇത്യാദി കടലുല്പന്നങ്ങളും വിനിമയത്തിനുണ്ടെന്ന് അങ്ങാടികൾ വിളിച്ചുപറയുന്നു. മധ്യകാലത്ത് മൽസ്യബന്ധനം എത്രവ്യാപകമായിരുന്നുവെന്നതിന് വേറെ തെളിവുകൾ ആവശ്യമില്ല.

കോവിലകങ്ങളും മാടമ്പിഭവനങ്ങളും കഴിഞ്ഞാൽ നടക്കാവുകൾ ചിറകൾ പാലം തുടങ്ങിയവയാണു പരാമൃഷ്ടങ്ങൾ. കാട്ടുപാത നടക്കാവാകു ന്നതും പുഴയ്ക്കുമേൽ പാലം വരുന്നതും അക്കാലത്തെ പൊതുമരാമത്തുപണി കളുടെ ഫലമാണ് (രാഘവവാരിയർ, രാജൻഗുരുക്കൾ 1999: 230-31). യാത്ര സുഗമമാക്കുക എന്നതുതന്നെയാണു ലക്ഷ്യം. അതതു നാട്ടുകളിലെ ഭരണാധി കാരികളാണ് ഇതിന്റെയൊക്കെ നടത്തിപ്പുകാർ. ഇവയുടെ ചെലവാകട്ടെ, വഴിച്ചുങ്കമായും ജലനികുതിയായും ഭണ്ഡാരത്തിലേക്കു തിരിച്ചെത്തുകയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ടാണല്ലോ ചുങ്കപ്പാതകളുടെയോ അങ്ങാടികളുടെയോ നിയന്ത്രണങ്ങൾക്കുവേണ്ടി 15-16 നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ നാട്ടധികാരികൾ പടകൂ ട്ടിയിരുന്നത്. കോതനല്ലൂർ കഴിഞ്ഞുള്ള പുതിയ (കുറുക്കു)വഴി വെട്ടിച്ചത് വടക്കുംകൂറധിപനാണ് എന്ന സന്ദേശകാരന്റെയൊരു പ്രസ്താവമില്ലേ (പൂ.

സ. ശ്ലോ. 136). ഇതു കുറുക്കുവഴിയാണെന്ന പരാമർശത്തിന് ഏറെ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. കൃത്യമായ മാർഗനിർദ്ദേശംതന്നെയാണിത്. സ്വാഭാവികമായും എളുപ്പവഴികളാണല്ലോ യാത്രക്കാരും വർത്തകസംഘങ്ങളും സ്വീകരിക്കുക. വഴിക്കുമേൽ വടക്കുംകൂറിനുള്ള അധികാരം സൂചിപ്പിക്കലും ഇവിടെ ലക്ഷ്യമാണെന്നുറപ്പിക്കാം. കാട്ടുപാത നടക്കാവാകുന്നതും പുഴയ്ക്കുമേൽ പാലം വരുന്നതുമെല്ലാം അക്കാലത്തെ പൊതുമരാമത്തുപണികളാണെന്നു രാഘവവാരിയരും രാജൻഗുരുക്കളുംപറയുന്നതു നോക്കുക (1999: 230-31). നാട്ടുകോയ്മകളാണ് ഈ മാറ്റങ്ങൾക്കു പിന്നിൽ. ഇത്തരം പരാമർശങ്ങൾ പഴന്തമിഴ്പ്പാട്ടുകളിലുമുണ്ട്. പതിറ്റുപ്പത്തിൽ, കുമട്ടൂർ കണ്ണനാർ, ഇമയവരമ്പൻ ചേരലാതനെപ്പറ്റി പാടുന്ന മൂന്നാം പാട്ട് ഈ വഴിക്കുള്ളതാണ്. പെരുമാൾ ഭരണം കയ്യേറ്റതോടെ വൻകാടുകൾ ജനവാസസ്ഥാനങ്ങളായതും പെരുവഴികളിൽ കള്ളന്മാരുടെ ശല്യമൊഴിഞ്ഞതും കവി പുകഴ്ത്തുന്നുണ്ട്. ചേരൻ വെന്ന ശത്രുദേശങ്ങൾ കാടുകയറി മുടിയുന്നതും കൂട്ടത്തിൽ പറയും (വൈദ്യനാഥയ്യർ, 1961: 11-12).

ബഹുഭാഷാസന്ദർഭങ്ങൾ

അങ്ങാടിച്ചരക്കുകളോടൊപ്പം അങ്ങാടിഭാഷണത്തെയും മുൻപഠനങ്ങൾ വിട്ടുകളഞ്ഞു. ഇവയുടെ അർത്ഥം മനസ്സിലാവുന്നില്ലെന്നായിരുന്നു പരാതി. ഇതിൽ പലതും പരദേശിമൊഴികളാണെന്ന മനസ്സിലാക്കിയാൽ അർത്ഥം തിരിഞ്ഞുകിട്ടും. ഏതർത്ഥം? ഇവ അർത്ഥഗ്രഹണമെന്ന സാമാന്യഭാഷാധർമ്മം നിർവഹിക്കാനുള്ളതല്ല, മറിച്ചു കേരളഭാഷയെ വേർതിരിച്ചുകാണിക്കാനുള്ളതാണെന്ന സാംസ്കാരികാർത്ഥം തന്നെ.

.... മായസ്സോദീ മലഹസകണക്കുണ്ടുകോർജ്ജിട്ടകൈനേ
തുമ്മസ്സംഘേ മുസരമദഹ്ഹം കിനേ സാക്കുതാകാ - (65)

... ചിക്കിണിസ്സോ ദുഹനശിതിയോ പാരിതായാരെയേയോ
കുക്കോകുജ്ജി കുളിരികുനിയസ്സമ്മിതുഹേമഭണാഹ - (85)

തുടങ്ങിയ ശ്ലോകഭാഗങ്ങൾ കേരളഭാഷയെയും ഇതരഭാഷകളെയും വ്യാവർത്തിപ്പിച്ചുകാണിക്കാൻ കവി നടത്തുന്ന കസർത്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ വിഷമമില്ല. ഇത്രയും നേരം നല്ല മണിപ്രവാളത്തിൽ പറഞ്ഞകവിക്ക് ഇവരുടെ ഭാഷണങ്ങളും അങ്ങനെതന്നെ ആവിഷ്കരിക്കാമായിരുന്നില്ലേ? അതിനേക്കാൾ വിശ്വാസ്യത ഇതിനുതന്നെയാണ്. അതായത്, ഭാഷയെ മുൻനിർത്തി സ്വത്വ/സ്വത്വാപരവ്യാവർത്തനം സാധിക്കുന്ന പ്രകരണമാണ്

ഇതെന്നർത്ഥം. അതുകൊണ്ട് ഇവയെ വിട്ടുകളഞ്ഞുകൂടാ.

അങ്ങാടികളിലൂടെയുള്ള സഞ്ചാരത്തിന്നിടയിൽ ഏറെ കൗതുകത്തോടെയാണ് കവികൾ ഇക്കൂട്ടരെപ്പറ്റി പറയുക. അനന്തപുരത്തങ്ങാടിയിലും കായങ്കുളത്തും പുത്തിടം-മുച്ചന്തിക്കൽ അങ്ങാടികളിലും പരദേശവണിക്കുകളുടെ സാന്നിധ്യമുണ്ട്. ആദ്യത്തെ രണ്ടിടത്തും കവിവാക്യമായിട്ടാണ് അവരുടെ സാന്നിധ്യം തെളിയുന്നത്. തുടർന്നുള്ള രണ്ടിടത്തും അവരെ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നത് തന്മൊഴികൾകൊണ്ട്തന്നെയാണ്. വേഷ-ഭാഷാചാരാദികളുടെ വ്യത്യാസത്തെ മുൻനിർത്തി മലയാളി അവരെ വകഞ്ഞുവെക്കുന്നു. തുലിംഗർ, ഗൗഡർ, കലിംഗർ, കുടകർ, മാണ്ഡകർ, ചോഴർ, പാണ്ടിക്കാർ, ചോനകർ തുടങ്ങിയവരെ പരദേശികളായി അനന്തപുരവർണനത്തിലും വിവരിക്കുന്നതു നോക്കുക.[5] യാത്രികർ പൊതുവേ അന്യസംസ്കാരങ്ങളെ പ്രത്യേകം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാറുണ്ട്. സ്വന്തം കാഴ്ചപ്പാടിൽനിന്നു നോക്കുമ്പോൾ അവയുടെ സാന്നിധ്യം വിചിത്രവും കൗതുകകരമാവുമല്ലോ. ഈ യാത്രകളില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ മധ്യകാലകേരളത്തിലെ പരദേശികളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ദുർലഭമാകുമായിരുന്നു എന്നുകൂടി ഓർക്കുക.

അങ്ങാടികളിൽ ഏറെയും സാധാരണക്കാരുടെ ബഹളങ്ങളാണ്. പരദേശികളും സ്വദേശികളുമായ വണിക്കുകളും സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാനെത്തിയവരുമാണ് അവിടെ ശബ്ദചിത്രങ്ങളായി തെളിയുന്നത്. കേരളബ്രാഹ്മണരുടെ കോലാഹലങ്ങൾ ഇവിടങ്ങളിലില്ല. മണികണ്ഠപുരംക്ഷേത്രത്തിലെത്തിയാൽ അതും കേൾക്കാം. അവിടെ ബ്രാഹ്മണസദ്യയ്ക്കുള്ള ഏർപ്പാടുകളുണ്ടായിരുന്നു (പൂ.സ: 129-30). അവിടത്തെ ആൾക്കൂട്ടം അതിന്റെ സൂചകമാണ്. കീഴ്വഴക്കങ്ങളുടെയും ലംഘനങ്ങളുടെയും കോലാഹലങ്ങളാണ് അവിടെ കേൾക്കുന്നത്. ഓത്തുള്ളേടവും ഓത്തുപഠിച്ചിടത്തോളവുമറിഞ്ഞ്, പകർന്നേടവും വേട്ടേടവുമറിഞ്ഞ്, സദ്യയ്ക്കെത്തിയവരെ, പന്തിക്കു ചേർന്നവരാണോ എന്നുറപ്പിക്കുന്നത് നമ്പൂതിരിമാരുടെ പതിവായിരുന്നു. തുളുവർക്കും സദ്യയിൽ തെറ്റില്ലാത്ത പങ്ക്. പക്ഷേ, പദവി കിഴിഞ്ഞുതന്നെ.

മേഘസന്ദേശത്തോടു താരതമ്യംചെയ്ത്, ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശത്തിലെ മാർഗ്ഗവർണ്ണന ശുഷ്കമാണെന്നു പറയുന്ന പണ്ഡിതന്മാരുണ്ട്. ഈ ശുദ്ധസാഹിത്യവാദികൾ സന്ദേശത്തിലെ അങ്ങാടിവർണ്ണനവും മാർഗ്ഗവർണ്ണനവും അനുചിതമെന്നു കരുതുന്നു. കണ്ടചന്തകളും വഴികളും രാജധാനികളും ക്ഷേത്രങ്ങളും വർണ്ണിച്ച് സന്ദേശകാവ്യത്തിന്റെ ജീവരസമായ വിപ്രലംഭശൃംഗാരത്തെ ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശകാരൻ ആട്ടിപ്പായിച്ചു എന്നാണു പി.വി.

വേലായുധൻപിള്ളയുടെ പരാതി (2004: 77). മണിപ്രവാളസന്ദേശകാവ്യങ്ങളിലെ ശൃംഗാരത്തെ കൊല്ലാനുള്ള കൈക്രിയയല്ല മാർഗ്ഗവർണ്ണന. തോറ്റംപാട്ടുകളിലും വടക്കൻപാട്ടുകളിലും മറ്റുമുള്ള വഴിവർണ്ണനകൾ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ ഇതു മനസ്സിലാവും. മദ്ധ്യകാലകേരളത്തിലെ വാണിയങ്ങളെ കണ്ണിചേർക്കുന്ന പാതകളെയാണ് ഇങ്ങനെ വിവരിക്കുന്നത്. ആളും കോളും നിരന്തരം നീങ്ങുന്ന പാതകൾ നാട്ടുകോയ്മകളുടെ വരുമാനമാർഗ്ഗംകൂടിയായിരുന്നു എന്നറിയണം. ഈ വഴിക്കാലോചിച്ചാലേ മാർഗ്ഗവർണ്ണനയുടെ സാമ്പത്തികപ്രാധാന്യം മനസ്സിലാകൂ (രാഘവവാരിയർ, രാജൻഗുരുക്കൾ. 1999: 230-33). നാടുവാഴികളുമായി സൗഹൃദം കാത്തുസൂക്ഷിച്ചവരായിരുന്നു മണിപ്രവാളകവികൾ എന്ന് ഇവരുടെ രാജസ്തുതികൾ സാക്ഷിപറയുന്നതും നോക്കുക.

കോകദൃഷ്ടി

ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ എടുത്തുപറയേണ്ട മാർഗവർണന കോകസന്ദേശത്തിലേതാണ്. കൊല്ലത്തേക്കാണു സന്ദേശഹരന്റെ യാത്രയെങ്കിലും തൃപ്രങ്ങോട്ടുമുതൽ ഇടപ്പള്ളിവരെയുള്ള യാത്രയുടെ വിവരണമേ കിട്ടിയിട്ടുള്ളൂ. തിരുന്നാവാ, തവനൂർ, ആഴ്വാഞ്ചേരി, വൈലത്തൂർ, കോവീട്, ഗുരുവായൂർ, വെങ്കിടങ്ങ്, തൃപ്രയാർ, തിരുപ്പോർക്കളം, തൃക്കണാമതിലകം, കുറുമ്പക്കാവ്, കോട്ടപ്പുറം, ചേന്ദമംഗലം, വടക്കൻപറവൂർ, ചേരാനല്ലൂർ തുടങ്ങിയ പ്രമുഖസ്ഥലങ്ങൾ കടന്ന് ഇടപ്പള്ളിയെത്തുന്നതുവരെയുള്ള കാര്യം നമുക്കറിയാം. തിരുന്നാവായുടെ വിവരണത്തിൽ മാമാങ്കത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശങ്ങളുണ്ട്. ഏതു കൊല്ലത്തെ മാമാങ്കമാണെന്നറിയാൻവയ്യ. സാമാന്യചിത്രണമാവാം. നാവാമുകുന്ദക്ഷേത്രം അക്കാലത്തേക്കു ആധ്യാത്മികമായി ഏറെ കേളികേട്ടിരുന്നു എന്നു കവി പറയുന്നതും ശ്രദ്ധിക്കാം (ശ്ലോ. 24). വൈഷ്ണവർക്കു കേരളത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പാടൽപെറ്റ പതിമൂന്നു തിരുപ്പതികളിലൊന്നായിരുന്നുവല്ലോ ആ ക്ഷേത്രം.

തൃക്കണാമതിലകത്തെത്തുമ്പോൾ പിന്നത്തെ യാത്ര സാമൂതിരിയുടെ പടപ്പാളയങ്ങൾക്കുട്ടുത്തുകൂടിയാണ്. അവിടത്തെ കോലാഹലങ്ങൾ സാമൂതിരിയുടെ തെക്കോട്ടുള്ള പടനീക്കത്തിന്റെ അതിശയോക്തികലർന്നവിവരണമാണ്

അപ്പോൾക്കോൾക്കാമവിടെയാരിടത്തന്തരാ മാറ്റൊലിക്കൊ-
ഭ്രധ്വാനോദ്ഭടവെടിനിഷാണാരവാഭോഗഭീമം
ഏറാനാടാർന്നിതമെഴുമിളംകൂറുതൻ നാഴിയക്കൊ-

ട്ടേറെ ത്രാസാവഹമസുഹൃദാമെമ്മിളാർക്കാർത്തിഹാരി (49)
... ...
തീവെച്ചെല്ലാപ്പുറവുമടലാർക്കോട്ട ചുട്ടംബരേ പോയ്-
ത്താവിപ്പൊങ്ങും പൊടിനികരമാ ദിഗ്വധൂകേശബന്ധേ
ശ്രീമൽക്കീർത്തിപ്പുതുമലർ തൊടുക്കിന്റെ തൃക്കൈയിൽവെച്ചി-
പ്പാർമുട്ടെത്താങ്ങിന നെടുവിരിപ്പിൽത്തകം വീരസിംഹം (51)

എന്നീ കോകസന്ദേശശ്ലോകങ്ങൾ ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശത്തിലെ സമാനസന്ദർഭങ്ങളേക്കാൾകൂടുതൽ ഭാവതീവ്രങ്ങളാണ്. ഈ സംഭവങ്ങളുമായുള്ള കവിപരിചയം ദൃഢമാണ്. എന്നാൽ, “എണ്ണിക്കൊള്ളാംപടയിലെഴുന്നള്ളത്തു കൊല്ലത്തുനിന്റോ...”(പൂ.സ.,ശ്ലോ.16) പോലുള്ള ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശശ്ലോകങ്ങളിലെ പരാമർശങ്ങൾ, സംഭവങ്ങളുമായി കവിക്കു നേരിട്ട് പരിചയമില്ല എന്ന പ്രതീതിയാണുണ്ടാക്കുന്നത്. ഇവയിലെ അയവും ലാഘവവും തോവാളപ്പടമുട്ടലുകളെപ്പറ്റി കവിക്കു കേട്ടുകേൾവിയേയുള്ളൂ എന്നുതന്നെയല്ലേ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്?[6]

പ്രകൃതിഭംഗി വിവരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശത്തേക്കാൾ സൂക്ഷ്മതയും സൗന്ദര്യബോധവും കോകസന്ദേശകാരൻ കാണിക്കുന്നുണ്ട്. ഗുരുവായൂരെ ജലാശയത്തെ വർണിക്കുന്ന, “ അപ്പുമൊയ്ക്കരികിൽ...” എന്നു തുടങ്ങുന്ന 35-ാം ശ്ലോകം മുതൽക്കാണ് പ്രകൃതിവർണനയുടെ ചാരുത്വം തെളിയുന്നത്. മനോഹരമാണ് തൃപ്രയാറിന്റെ വർണന:

പച്ചത്തങ്ങിൻ വഴി തഴെയ്ക്കും വഴിക്കാരിമുക്കെ-
പ്പശ്ചാൽകൃത്വാ പരിമളമെഴും കാറ്റുമേറ്റാത്തലീലം
മൂച്ചുറ്റർപ്പുക്കഥ തെരുതെരെപ്പോയിനാലഗ്രതസ്തേ
ദൃശ്യാ ചെന്താമരമലർ ചുവന്നന്തിയാം നന്തിയാറ്
തിങ്ങും വായ്ക്കല്ലിടയിലലറിത്തല്ലിമേൽപ്പോട്ടുലാവ-
പ്പൊങ്ങും വീചീവിചയനന്ധണൽക്കാരശാലി നഭസ്വാൻ
നിൻമേൻമന്ദം തടവി നിതരാം നിർമ്മലൈരംബുലേശൈഃ
കമ്രം ളുമുത്തണിയുമവിടെച്ചെന്റുപ്പോരുനേരം
കിപ്പായിക്കിടയിൽ വിരിയും പത്മഷണ്ഡേ കളിക്കും
വിൻചാർത്തിൻകളകളമിളൽസാരസാരാവരമ്യം
കാലേറ്റം തെളിമ പെടുമന്നന്തിയാറ്റെക്കടന്നാ-
ലുക്കംസാന്തകനു പുറയാറെന്റൊരാവാസഭ്രമി

(തെങ്ങുകളുടെ പച്ചോലപ്പടർപ്പിനാൽ വിതാനിക്കപ്പെട്ട വഴിയിലൂടെ

കാരിമുക്കിനെ പിന്നിട്ട് ഇമണമാ കാറ്റമേറ്റ് ഉല്ലാസമായി മുച്ചുറ്റൂർചെന്ന് വേഗം പോയാൽ നിനക്കു മുമ്പിലായി ചെന്താമരപ്പൂക്കൾകൊണ്ടു ചുവന്ന് അന്തിയായോ എന്നു തോന്നിപ്പിക്കുമാറുള്ള നന്തിയാറു കാണാം. നീ അവിടെച്ചെന്നണയുമ്പോൾ ആറ്റിൻകരയിൽ തിങ്ങിയ കല്ലുകൾക്കിട യിൽത്തല്ലി മേലോട്ടു ചിതറുന്ന തിരമാലകളെ ഉളവാക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഝണൽക്കാരംപൂംകാറ്റ് നിന്റെ മേനിയിൽ പതുക്കെത്തഴുകി അത്യന്തം നിർമലമായ വെള്ളത്തുള്ളികളാൽ(നിന്നെ) മനോഹരമായ ഇമുത്തണി യിക്കും. കിപ്പായലിന്നിടയിൽ വിരിയുന്ന താമരപ്പൂക്കളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കളിക്കുന്ന വിൻചാർത്തിന്റെ കളകളമിടകലർന്ന സാരസപ്പക്ഷികളുടെ ശബ്ദംകൊണ്ടു മനോഹരവും കാൽ ഏറ്റവും ആനന്ദമുളവാകുന്നതുമായ ആ നന്തിയാറു കടന്നാൽ കംസാന്തകന്ന് ആവാസസ്ഥാനമായ തൃപ്രയാർ ഉണ്ട്. 39-41)

ഈ വർണനകളെ എസ്.കെ. പൊറ്റെക്കാട്ടിന്റെ സിംഹഭൂമിയിൽ വിക്ടോറിയാ തടാകത്തെ വർണിക്കുന്നതുമായൊന്നു സാദൃശ്യപ്പെടുത്തി യാലോ?:

"... തുരുത്തിന്റെ കരയിലും പാറക്കെട്ടുകളിലും മരങ്ങളിലും പലജാതി നീർപ്പക്ഷികൾ നിരങ്ങുകയും തങ്ങുകയും നൃത്തംവെയ്ക്കുകയും ചുറ്റിപ്പറ ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സർപ്പക്കഴുത്തോടുകൂടിയ ആഫ്രിക്കൻനാരകളും ഹംസപ്പക്ഷികളും കടൽത്താറാവുകളും വെള്ളത്തിൽ മീൻമുങ്ങിത്തപ്പു ന്നു; നിലത്തു കൊത്തിപ്പെറുക്കുന്നു; തത്തിപ്പറക്കുന്നു...പക്ഷിപ്പറ്റങ്ങളുടെ വെള്ളത്തൊങ്ങൽ ചാർത്തിനില്ക്കുന്ന തുരുത്തുകൾ..." (2003 :209).

എസ്.കെയുടെയും കോകസന്ദേശകാരന്റെയും വർണന ഒരുപോലെയാ ണെന്നു സ്ഥാപിക്കുകയല്ല ലക്ഷ്യം. രണ്ടുപേരും പ്രകൃതിയിലെ ചാരുതകളെ കാണുന്നത് സമാനമായ സൗന്ദര്യദൃഷ്ടിയിലൂടെയാണെന്ന തോന്നൽ പങ്കുവ യ്ക്കുകയാണ്. ആധുനികകാലത്തെ സർവസ്വതന്ത്രമായ ഗദ്യത്തിൽ വർണി ക്കാൻ എസ്. കെ-യ്ക്കു പഴുതുണ്ട്. എന്നാൽ കോകസന്ദേശകാരനോ? അദ്ദേഹ ത്തിന്ന് സംസ്കൃതത്തിലെ കവനതന്ത്രങ്ങളെ പിന്തുടരുകയേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ. കാരണം, കടംകൊണ്ട ഒരു സാഹിത്യജനസ്സിലാണല്ലോ കവിയുടെ കളി. എന്നിട്ടും കോകത്തിലെ പ്രകൃതിവർണന ദുർഗ്രഹമാവുന്നില്ല എന്നതാണു ശ്രദ്ധേയം. ഭാഷയുടെ പഴക്കം മാറ്റിവെച്ചാലോചിച്ചാൽ മധ്യകാലകൃതിയും ആധുനികകൃതിയും ഒരുപോലെയാണു പ്രകൃതിയുടെ മനോഹാരിതയെ വായനക്കാർക്കു മുന്നിലെത്തിക്കുന്നതെന്നു മനസ്സിലാവും.

തൃപ്രയാർ ക്ഷേത്രത്തെ, കംസാന്തകന്റെ ക്ഷേത്രം എന്നാണ പരാമർശിക്കുന്നത്. ഇതു ക്ഷേത്രത്തിലെ തത്കാലീനസ്ഥിതിയായിരിക്കണം. വിഷ്ണുക്ഷേത്രമാണെങ്കിലും അക്കാലത്ത് അതിനു ശ്രീരാമക്ഷേത്രമെന്ന പ്രശസ്തിയുണ്ടായിരിക്കാനിടയില്ല. രാവണാന്തകന്റെ ക്ഷേത്രമെന്ന പ്രശസ്തിയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ കവി അക്കാര്യം മറച്ചുവെയ്ക്കാനിടയില്ലല്ലോ. വൈഷ്ണവക്ഷേത്രങ്ങളെയും മറ്റു ക്ഷേത്രങ്ങളെയും വിവരിക്കുന്നതിൽ എന്തെങ്കിലും പക്ഷപാതം കാണിക്കുന്ന ആളാണിദ്ദേഹമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഇടപ്പള്ളിവരെയുള്ള സഞ്ചാരത്തിന്നിടയിൽ കോകസന്ദേശകാരൻ അങ്ങാടിസ്ഥാനങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നില്ല. 48-ാം ശ്ലോകത്തിൽ ഉണവായ്ക്കടുത്ത് ഒരു ചന്തയുണ്ടെന്നു പറയുന്നതേയുള്ളൂ. ചതിയന്മാരായ വാണിയരുടെ കോലാഹലമാണത്രേ അവിടെ കേൾക്കുന്നത്! ദൂരദർശനമേയുള്ളൂ; അവിടത്തെ വിൽപ്പനച്ചരക്കുകളെപ്പറ്റി ഒരു സൂചനയുമില്ല. കേവലം ഒരു പക്ഷിക്ക് അങ്ങാടിച്ചരക്കുകൾ കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്നത് അനുചിതമാണെന്ന് ഇക്കവി കരുതിയിട്ടാവാം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ജനജീവിതത്തിന്റെ നിരവധിതലങ്ങൾ വർണ്ണനകൾക്കു പുറത്തായി. സമൂഹരൂപീകരണത്തിന്റെ നിലയും തോതുമറിയാൻ വയ്യ. എന്നാൽ ഉണ്ണുനീലിക്കുള്ള സന്ദേശവുമായി പോകുന്നത് ഒരു മനുഷ്യനും സർവോപരി വേണാട്ടിളംകൂറുമായതുകൊണ്ട് അങ്ങാടിത്തെരുവുകളിലൂടെത്തന്നെയാണ് കവി അയാളെ കൊണ്ടുപോവുന്നത്. ഉണ്ണിയച്ചീ-ഉണ്ണിയാടീചരിതകാരന്മാരും അങ്ങാടിസ്ഥാനങ്ങളെ ആവേശത്തോടെ വർണിക്കുന്നുണ്ട്. കോകസന്ദേശം നിർഭാഗ്യവശാൽ മധ്യകാലകേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തികജീവിതത്തെ വിട്ടുകളഞ്ഞു.

വിശദചർച്ചയിലേക്കു കടക്കുന്നില്ലെങ്കിലും ഉണ്ണിയാടീചരിതത്തിലെ ദേശ-മാർഗവർണ്ണനയും ഒന്നു നോക്കേണ്ടതുണ്ട്. ചന്ദ്രനു കാമതാപമുണ്ടാക്കിയ പാട്ടിന്റെ പ്രഭവമറിയാൻപോയി തിരിച്ചെത്തിയ ഗന്ധർവന്മാർ നടത്തുന്ന യാത്രാവിവരണമാണ് ഉണ്ണിയാടീചരിതത്തിലെ മുക്കാൽ പങ്കം. പതിനൊന്നാം ഗദ്യത്തിലാണു ഗന്ധർവന്മാരുടെ വിവരണമാരംഭിക്കുന്നത്. മുപ്പത്തിയാറുമുതൽ നൂറ്റിത്തൊണ്ണൂറ്റിയഞ്ചുവരെ പദ്യങ്ങളും മുപ്പത്തിരണ്ടു ഗദ്യങ്ങളും ദൈർഘ്യമുള്ളതാണീ കൃതി[7]7.

ഭാവനാദേശത്തിന്റെ തെളിമയും പൊലിമയും

ജന്മദേശത്തിന്റെ/ഇഷ്ടദേശത്തിന്റെ പെരുമയിൽ അഭിരമിക്കുന്നവരാണു മണിപ്രവാളകവികൾ പൊതുവേ. ദേശപ്പെരുമ പറഞ്ഞുറപ്പിക്കുന്നതിന് ഇവർ ഉപയോഗിക്കുന്ന തന്ത്രങ്ങൾ മുഖ്യമായും രണ്ടാണ്.

ഈരേഴുപതിനാലുലോകങ്ങൾ > ഭൂലോകം > സപ്തദ്വീപുകൾ > ജംബുദ്വീപ് > ഭാരതം എന്നൊരു ക്രമം പുരാണങ്ങളിലും ഭക്തികാവ്യങ്ങളിലും കാണാം. ഈ പൗരാണികഭൂമിശാസ്ത്രത്തെ പരിഷ്കരിച്ചുപയോഗിക്കുകയാണ് ഒന്ന്. ഭാരതത്തിന്റെ തുടർച്ചയായി കേരളം (കാവ്യനിർദ്ദിഷ്ടമായ)> നാട്/ദേശം എന്നു രണ്ടുസ്ഥലികാംശങ്ങളെക്കൂടി ചേർത്ത് പുനഃക്രമീകരിക്കുകയാണ് ഇവർ ചെയ്യുന്നത്. ഉദാഹരണത്തിന്, ഉണ്ണിയാടീചരിതത്തിൽ, ഭൂമിയെ അവതരിപ്പിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്

അസ്തി ഹി ഫണിപതിമസ്തകലസിതാ
ചുറ്റും നാൽക്കടലാലുപഗൂഢാ,
കുലശൈലാഷ്ടകകീലിതപൃഷ്ടാ
മേരുമഹീധരദീപിതമദ്ധ്യാ
ഭാരതമുഖബഹുഖണ്ഡവിഭക്താ
ത്രിഭുവനസാരം ധരണീ നാമ.....(ഗദ്യം-8)

എന്നായപ്പോഴേക്കും ഈരേഴുപതിന്നാലു ലോകങ്ങളിൽനിന്ന് ഭാരതഖണ്ഡംവരെയെത്തി. ഇവിടെ നിർത്താതെ കേരളം, ഓടനാട്, കിണ്ടിയൂര്, നരയിങ്ങമണ്ണൂര് എന്ന് പുതിയ വാങ്മയഭൂപടം നിവർത്തുകയാണു കവി. പിന്നെ, മഹോദയപുരത്തിന്റെ പെരുമ:

കേരലക്ഷങ്ങളാലാവൃതം യത്രവാ
കേരളക്ഷ്മാഭൃതോ നാമ മഹോദയം
കേരളവിഷയം പാലിപ്പിനായ്
മഹിതമഹോദയനിലയേ മരുവും
നൃപസിംഹസ്യ പ്രാണൈരിവ.... (ഗദ്യം -9)

ഇവിടെ ഒന്നോർക്കുക. ഈ കൃതിയുടെ കാലമാവുമ്പോഴേയ്ക്ക്(14-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം) മഹോദയപുരം കേന്ദ്രമാക്കിയ ഭരണകൂടം അരങ്ങൊഴിഞ്ഞിരുന്നു; സ്വതന്ത്രരായ നാട്ടുകോയ്മകളും സ്ഥാനികളും ആരൂഢമുറപ്പിച്ചും കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പക്ഷേ, ഭൂതകാലാനുഭവമായിട്ടല്ല, സമകാലവാസ്തവമായിട്ടാണ് കവി ഇവിടെ ഭരണകൂടത്തെ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ചേരഭരണത്തിന്നുശേഷവും കൊടുങ്ങല്ലൂർ പുണ്യഭൂമിയെന്ന പദവി നിലനിർത്തിയതായി കേശവൻ വെളുത്താട്ട് നിരീക്ഷിച്ചത് ഇവിടെ പ്രസക്തമാണ്(2013: 57). കുലശേഖരകാലത്തെ എൺമർസാമന്തരെന്നപദവി നിലനിന്നുപോരുന്നതായാണ് കവിയുടെ വിഭാവനം. കേന്ദ്രഭരണം പോയി; പക്ഷേ സാമന്തപദവി നിലനില്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിലൊരു സാധൂകരണത്തിന്റെ പ്രശ്നമുണ്ട്.

ചരിത്രരേഖകളിൽ പലപാട്ട പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നവരാണ് ഇപ്പറഞ്ഞ സാമന്തൻമാർ. ഇവരുടെ ആധികാരികതയെ ഒരു തുടർച്ചയായി(continuity) വ്യാഖ്യാനിക്കാനാണ് ഈ പ്രകരണം. ഇങ്ങനെ ഭരണകൂടത്തിന്റെ ആധികാരികത സ്ഥാപിച്ചെടുക്കുന്നതോടൊപ്പം നാടിന്റെ ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ എലുകകൾ അടയാളപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. തുടർന്ന് നാടിന്റെ മാഹാത്മ്യം പൊലിപ്പിച്ചെടുക്കാനുള്ള ശ്രമമായി. ഇതിന്ന് അവിടത്തെ ഭൗതികസമൃദ്ധിയുടെ വിവരണമാണ് ഒരു വഴി. മറ്റൊന്ന്, പ്രാദേശികക്ഷേത്രത്തെ / ക്ഷേത്രപരിസരങ്ങളിലെ ബ്രാഹ്മണരെ മുൻനിർത്തിയുള്ള വർണ്ണനയാണ്.

1. ആഖണ്ഡലപുരീഗർവ-
   ഖണ്ഡനാൽ കിയൂരിതി
   പത്തിലും വിശ്രുതം ദിക്ഷു
   പത്തനം തത്ര ശോഭതേ (ഉണ്ണിയാടീചരിതം, ശ്ലോ. 42.)

2. അതിഥിഷു വിരചിതപൂജാകൃതൈ്യർ
   ഭാഗവതൈഃ കുലയുഗവിശുദ്ധൈ്യർ-
   വ്വിപ്രകുലൈരപി പൂർണ്ണോത്സംഗം (ഉണ്ണിയാടീചരിതം, ഗദ്യം -9)

സമ്പൽസമൃദ്ധികൊണ്ട് ഇന്ദ്രപുരിയുടെ ഗർവത്തെ ഖണ്ഡിക്കുന്ന ഊരായതു കൊണ്ടത്രേ കണ്ടിയൂരായത്. പേരിന്റെ വരവു കൊള്ളാം! ആന കയറിയ കര ആനക്കരയാവുന്നതുപോലെയുള്ള സ്ഥലനാമങ്ങളുടെ ലഘു നിഷ്പത്തിശ്രദ്ധിക്കുക. സങ്കല്പവും യാഥാർത്ഥ്യവുംതമ്മിൽ വലിയ ബന്ധം വേണമെന്നൊന്നും കവി ചിന്തിച്ചിട്ടില്ല എന്നർത്ഥം. ശൃംഗാരാവിഷ്കരണത്തിന്റെ പേരിൽ ഏറെ പഴികേട്ട ചന്ദ്രോത്സവവും ഈ ഘടന ഉൾക്കൊള്ളുന്നു:

പരഭൃതമൊഴി ചുറ്റും മറ്റുഖണ്ഡങ്ങളെട്ടു-
തിലുമധികഹൃദ്യം ദക്ഷിണം ഭാരതാഖ്യം
വളർനിലമലർമാതിന്നംഗജന്നും ത്രിലോകീ
ചെറുതൊടുകുറിപോലേ ചേരമാൻനാടു യസ്മിൻ.

തുടർന്നു തൃശ്ശിവപേരൂരും ചിറ്റിലപ്പിള്ളിയും വിവരണപരിധിയിലേക്കു വരും. പൗരാണികഭൂമിശാസ്ത്രത്തോട് പൗരാണികസ്ഥലബോധത്തോട് തത്കാലീനമായ പ്രാദേശികസ്ഥലബോധത്തെ ചേർത്തുവെച്ച് പുതിയ സാംസ്കാരികഭൂമിശാസ്ത്രം വിഭാവനം ചെയ്യുകയാണ് ഈ പ്രകരണം. ഇവിടെ വിവരണത്തിന്നു വൈശദ്യം കുറവാണ്. പക്ഷേ, നാട്ടഭിമാനത്തിന്നു കുറവൊന്നുമില്ല. നിറഞ്ഞുതുളുമ്പുന്ന ഘോഷാത്മകതയുടെ രംഗങ്ങളായിട്ടാണ് ഈ നാടുകൾ തെളിഞ്ഞുവരിക. അപ്പോൾ, പാടുകയും ആടുകയും ചെയ്യുന്ന

യുവത്വത്തിന്റെ ഊർജ്ജസ്വലതയിലേക്കാണ ശ്രദ്ധപടരുക.

കൊടിയമുന ചേർന്നകൺതോമരംകൊണ്ടു പെൺ
കൊടികൾ ചാട്ടിന്റതത്തരുണർമേലേല്പെടം...

(ഉണ്ണിയാടീചരിതം, ഗദ്യം -9)

കറ്റവാർകുഴലിമാർ തരുണരോടിടകലർ-
ന്നത്തലീന്റിക്കളിച്ചൻപെഴച്ചേർവ്വെടം
തറ്റുടുത്തിളയപെൺകൊടികൾ വട്ടത്തിൽനി-
ന്റൊത്തിചകൾ പാടിയാടിക്കളിക്കിന്റെടം...

(ഉണ്ണിയാടീചരിതം, ഗദ്യം -11)

കുട്ടിൽവാഴുംകുയിൽപ്പെൺ കുഴറ്റിന്റെടം
കോട്ടമുള്ളംഗനാ ചില്ലിവില്ലുമ്മുലൈ-
ക്കോട്ടയുംകൊണ്ടു പൊർതൊട്ടുവാൻകല്പിതം...

(ഉണ്ണിച്ചിരുതേവീചരിതം, ഗദ്യം-5)

കളകളമിളകിന വളയൊലി വിരവി-
ത്തളിരിളമദുകരകൃതതുടിതരളം... (ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം, ഗദ്യം-5)

ഈ വ്യവഹാരങ്ങൾക്ക് തനതായ പശ്ചാത്തലബന്ധമില്ലാതെ ഒറ്റതിരിഞ്ഞു നില്ക്കാനാവില്ല. അതുകൊണ്ട് ഈ കോലാഹലങ്ങളോടു പൊരുത്തപ്പെടാൻ തക്കവണ്ണം കവികൾ പ്രകൃതിയെ പുനഃക്രമീകരിക്കുകയും ചെയ്യും.

നന്തിയാമാറു പത്മശ്രീയാ താൻചുവ-
ന്നന്തിയാമാറു ചുറ്റും വിളങ്ങിന്റെടം
ചിന്തുരത്തിൻകവിൾത്തേറലുടൻ
ചിന്തുരത്തിൻപമായ് വ്വ പാടിന്റെടം

(ഉണ്ണിയാടീചരിതം, ഗദ്യം -9)

ദ്വിജസത്തമസു തൊടലാമള
വലയങ്ങളിൽ മദതോധിക
മധുരങ്ങളിൽ മധുരങ്ങളിൽ
മരുവും കളലപിതങ്ങളിൽ
ലപിതങ്ങളിലെഴുമംബുജ
മിളിതങ്ങളിൽ മിളിതങ്ങളിൽ..

(ഉണ്ണിച്ചിരുതേവീചരിതം, ഗദ്യം-9)

കുമ്പിന സരസിജവിമുഖതരഞ്ചെ-
ന്റാമ്പലിലനനിശമകവിതൾതോറും

പൂമ്പൊടി സുരഭിതമൂമ്പിന പൂന്തേ-
നുമ്പിനമദകളത്ധംകൃതഭൃംഗം.. (ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം, ഗദ്യം-6)

ഇത്തരത്തിൽ പ്രകൃതി അതിന്റെ എല്ലാ വശ്യതയോടുംകൂടിയാണ് മണിപ്രവാളകൃതികളിൽ കടന്നുവരുന്നത്. അതിന്റെ രൂക്ഷഭാവങ്ങൾ, അതിവർഷമോ കൊടുംവേനലോ മറ്റു പ്രകൃതികോപങ്ങളോ ഒന്നും വർണ്ണനയ്ക്കു വിഷയമാകാറില്ല. പ്രകൃതിയുടെ മാദകഭാവമാണു വർണനീയം. ഇതിന്റെ തുടർച്ചയാണ് ഈ നാട്ടുകളിലെ അങ്ങാടികൾ.

സമീപദൃശ്യവും വിദൂരദൃശ്യവും

സന്ദേശത്തിലെ യാത്രകളിൽ വിവരിക്കുന്ന ദൃശ്യങ്ങൾ രണ്ടു തരത്തിലുണ്ട്– സമീപദൃശ്യങ്ങളും വിദൂരദൃശ്യങ്ങളും. ക്ഷേത്രദേവതാസ്ഥാനങ്ങൾ, കോവിലകങ്ങൾ, ചന്തകൾ തുടങ്ങിയവയുടെ വിവരണങ്ങൾ സാമാന്യേന ആദ്യത്തെ വകുപ്പിൽ പെടുന്നു. ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശത്തിലെ മുതലപ്പൊഴി, ചെന്നിത്തല, പേർപറയാനരുതാത്ത ക്ഷേത്രം, കായംകുളത്തങ്ങാടി, കരിയനാട്ടുകാവ് എന്നിവയെല്ലാം ഒന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുപോവുകയാണ്. കോകസന്ദേശകാരനും ഗുണകയിലെ അങ്ങാടിയുടെ ദൂരദൃശ്യമാണു തരുന്നത്. ബഹളം കേൾക്കാൻ തൊട്ടടുത്തു ചെല്ലേണ്ടകാര്യമില്ലല്ലോ. ചരക്കുകൾ വേർതിരിച്ചു കാണണമെങ്കിൽ അതു പോരാ.

ഏതാനും ക്ഷേത്രങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ, പുത്തിടം മുച്ചന്തിക്കൽ അങ്ങാടികളാണ് സമീപദൃശ്യങ്ങളായി കടന്നുവരുന്നത്. പുത്തിടത്തെ ചരക്കുകളുടെ സൂക്ഷ്മചിത്രണമില്ല. എന്നാൽ ആളുകൾതമ്മിലുള്ള സംഭാഷണം വളരെ വ്യക്തമായി കേൾക്കുന്ന തരത്തിൽ അത്രയ്ക്കടുത്തുകൂടിയാണു സന്ദേശഹരൻ കടന്നുപോകുന്നത്. ഈ ഭാഷണങ്ങൾകേട്ട് അയാൾക്കു ചിരിവരണമെങ്കിൽ വിവിധഭാഷണങ്ങൾ വ്യക്തമായി കേൾക്കാൻ കഴിയണമല്ലോ.

പദ്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രവും പരിസരവും, തൃപ്പാപ്പൂർ ശിവക്ഷേത്രവും പരിസരവും, മണികണ്ഠപുരം ക്ഷേത്രം, ഓടനാട് തുടങ്ങിയവ ഒന്നിലധികം ശ്ലോകങ്ങളിൽ വിസ്തരിക്കുന്നു. കടുത്തുരുത്തിയിലെത്തിയശേഷമുള്ള വർണ്ണനകളും സൂക്ഷ്മമാണ്. അതാണല്ലോ പ്രാപ്യസ്ഥാനം. അതുകൊണ്ട് പരമാവധി ഉദാരമാക്കിയാണ് കവിയുടെ വർണന.

കോകസന്ദേശത്തിൽ തിരുന്നാവായ വർണ്ണിക്കുന്നത് സൂക്ഷ്മമായിട്ടാണ്. ഏറാൾപ്പാടിന്റെ പടനീക്കം, പാളയത്തിന്റെ പരിസരം, തിരുവഞ്ചിക്കളത്തിന്റെ വിവരണം എന്നിവ വിസ്തൃതങ്ങളാണ്. അൻപത്തിയൊമ്പതുമുതൽ എഴുപത്തഞ്ചുവരെ ശ്ലോകങ്ങളിലാണ് തിരുവഞ്ചിക്കളം

തെളിയുന്നത്. ഗോവിന്ദപുരം, വേലത്തൂർ, ഗുണകയിലെ അങ്ങാടി, ചെറുമിക്കളം, ചിങ്ങപുരം, അരയക്കളം, ബാലക്രീഡേശ്വരം, വള്ളുളിക്ഷേത്രം എന്നിവ കേവലം പരാമൃഷ്ടമാത്രങ്ങളാണ്. ചുഴിഞ്ഞാലോചിച്ചാൽ തെളിയുന്നതിതാണ്–ഓരോസ്ഥലത്തേയും ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേകതരത്തിൽ ക്രമീകരിച്ചാണ (framed) കവികൾ അവതരിപ്പിക്കുക. തങ്ങളുടെ മുൻഗണനകളാണ് ഇവിടെ ക്രമീകരണം സാധ്യമാക്കുന്നത്. മാത്രവുമല്ല, 'സ്ഥല' വിവരണത്തിലും മാർഗവിവരണത്തിലും ഏറക്കുറെ ഒരു സഞ്ചാരിയുടെ കൗതുകക്കണ്ണാണ (tourist gaze) തെളിയുന്നത് എന്നും തിരിഞ്ഞുകിട്ടും. വിസ്മയം ഒരു നേർത്ത നൂലുപോലെ ഇവയിലുടനീളം കാണാം.

പിൻമൊഴി

മധുരോദാരമായ ഭാവനാദേശത്തിന്റെ വാങ്മയഭൂപടത്തിലാണ് യാത്രാമാർഗങ്ങളും വിവരണസ്ഥാനങ്ങളും അടയാളപ്പെടുന്നത്. വാസ്തവത്തിൽ, ഭൗതിക-രാഷ്ട്രീയഭൂപടങ്ങളിലെ രേഖകൾ ചെയ്യുന്ന ധർമങ്ങൾതന്നെയാണ് സഞ്ചാരകാവ്യങ്ങളിലെ വിവരണങ്ങൾക്കുമുള്ളത്. അന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയഭൂപടം (political map) മാത്രമല്ല, ഭൗതികഭൂപടവും (physical map) വർണ്ണനകളിൽ തെളിയുന്നു. ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശം ഓരോ നാട്ടുമൂപ്പൻമാരുടെയും അതിർത്തികളും ആസ്ഥാനമന്ദിരങ്ങളും അടയാളപ്പെടുത്തുമ്പോഴും കോകസന്ദേശം സാമൂതിരിയുടെ പടനീക്കങ്ങൾ കുറിക്കുമ്പോഴും ഇഷ്ടദേശത്തിലൂടെയുള്ള യാത്രയാണ വിവരണങ്ങളെ 'വിശ്വസനീയ'മാക്കുന്നത്. ചിറ്റിലപ്പള്ളിയോ നരയിങ്ങമണ്ണൂരോ ഈരേഴുലകത്തിലും വെച്ച് മികച്ചതാണെന്നോ അളകയെക്കാൾ ഗംഭീരമാണ് കണ്ടിയൂരിലേയോ കരിയനാട്ടേയോ ചന്തയെന്നോ മധ്യകാലകവി പറഞ്ഞാൽ, ഒന്നുറപ്പിച്ചോളൂ; പിന്നെ അപ്പീലില്ല. ചരിത്രപരമായി വിശകലനം ചെയ്താൽ അന്നത്തെ നാടുകളുടെയും നാട്ടുടയവരുടെയും തത്കാലീനജീവിതത്തിന്റെയും നാടുകളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന മാർഗങ്ങളുടെയുമെല്ലാം നേർച്ചിത്രങ്ങൾതന്നെ ഇവ. വർണഭംഗി കുറച്ചേറിപ്പോയിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രം. കവികളല്ലേ?

കുറിപ്പുകൾ

1 വൈദികസാഹിത്യംമുതൽക്കേ വാങ്മയങ്ങളിൽ യാത്ര വിഷയമായി വരുന്നു്. പുഴകൾ കടന്നും അല്ലാതേയുമുള്ള യാത്രകൾ ഇവയിൽ പരാമർശിക്കും. സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിന്ന് ഏറെ പഴക്കമുണ്ട് എന്നും ആ സാഹിത്യം ഇന്ത്യയിലുമുണ്ടായിരുന്നു എന്നുമല്ല ഇവിടെ വാദം. യാത്ര ഒരു ആഖ്യാനകമായി വളരെക്കാലം മുമ്പേതന്നെ മനുഷ്യാവിഷ്കാരങ്ങളിൽ വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു എന്നേ പറയുന്നുള്ളൂ.

കുതിരകളെപ്പറ്റിയ തേരുകളും കാളവണ്ടികളും പലപാടു പരാമൃഷ്ടങ്ങളാവുന്നുണ്ട്. ഒ. എം. സി നാരായണൻനമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ ഋഗ്വേദം ദേവീസഹായം 1-5 വാല്യങ്ങൾ. ഭാഷാഭാഷ്യം നോക്കുക.

2 ഇങ്ങനെ രൂപപ്പെട്ടുവരുന്ന സ്ഥലനാമങ്ങളും പിൽക്കാലത്ത് സംസ്കൃതീകരണത്തിനു വിധേയമാവുന്നുണ്ട്. ഇന്നത്തെ ഗുരുവായൂരിന് പണ്ട് കുറുവയൂർ എന്നായിരുന്നു പേരെന്നു കോകസന്ദേശത്തിൽ പറയുന്നു. സംസ്കൃതകാവ്യങ്ങളിൽ മിഴാക്കുന്ന്, മൃദംഗശൈലമാവും. കോഴിക്കോട് കുക്കുഡക്രോഡവും കൊച്ചി ഗോശ്രീയുമാവും. കൊല്ലം കോളംബവും ദേശിങ്ങനാട് ജയസിംഹനാടും. പിന്നീടതിനു പണ്ഡിതന്മാർ നിഷ്പത്തികൾ കൽപിച്ചുണ്ടാക്കും.

3 Topography is the study of the shape and features of land surfaces. The topography of an area could refer to the surface shapes and features themselves, or a description (especially their depiction in maps). Topography is a field of geoscience and planetary science and is concerned with local detail in general, including not only relief but also natural and artificial features, and even local history and culture... Topography in a narrow sense involves the recording of relief or terrain, the three-dimensional quality of the surface, and the identification of specific landforms... The term topography originated in ancient Greece and continued in ancient Rome, as the detailed description of a place. The word comes from the Greek t?p?? (topos, 'place') and -??af?a (-graphia, 'writing').[4] In classical literature this refers to writing about a place or places, what is now largely called 'local history'. In Britain and in Europe in general, the word topography is still sometimes used in its original sense.[5] - https://en.wikipedia.org/wiki/Topography

4 ഉള്ളാട്ടിൽ ഗോവിന്ദൻകുട്ടിനായർ. രാജർഷി മാസികയിലെഴുതിയ, പ്രാചീനകേരളത്തിലെ രാജഭോഗങ്ങൾ എന്ന ലേഖനം കാണുക. അക്കാലങ്ങളിൽ കേരളത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പലതരം നികുതികളെപ്പറ്റി ഈ ലേഖനം വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്യുന്നുണ്ട്. പെരുമാൾക്കാലത്തെ തലക്കാണം, മുലക്കാണം, ഏണിക്കാണം തുടങ്ങിയ പലതരം നികുതികളെപ്പറ്റി കേരളത്തിലെ പെരുമാക്കൻമാരെപ്പറ്റിയുള്ള പഠനത്തിൽ(Perumals of Kerala) എം. ജി. എസ് നാരായണൻ പറയുന്നതും നോക്കുക.

5 സ്വ/പരദേശങ്ങളെ വേർതിരിച്ചെണ്ണാൻ മണിപ്രവാളകവികൾ പണ്ടുമുതലേ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. ഈ പൊതുബോധം ലീലാതിലകത്തിലെ ഭാഷാചർച്ചയിലും കാണാം. നാടും ഭാഷയും സാഹിത്യവും തമ്മിലുള്ള ഇഴയടുപ്പമാണ്, കുന്തൽവാദത്തിലുള്ളത് എന്നു സൂക്ഷ്മവിശകലനത്തിലറിയാം. അതായത്, സ്വഭാഷ/പരഭാഷ പോലെ സ്വദേശം/പരദേശം എന്നീ ദ്വന്ദത്തെ കൈകാര്യം ചെയ്യലും ലീലാതിലകകാരന്റെ ലക്ഷ്യംതന്നെയായിരുന്നു(രാഘവവാരിയർ, 2006: 97-98). ഉണ്ണിയച്ചി-ഉണ്ണിയാടീചരിതങ്ങളും ഈ സ്വത്വബോധം തന്നെയാണു പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത്. പുറത്തുനിന്നു വന്നവരെ, പരദേശികളെന്ന് അനന്തപുരവർണ്ണനവും (ശ്ലോ. 23) പരാമർശിക്കും. കായംകുളത്തിന്നടുത്ത് തുണിക്കച്ചവടത്തിന്നെത്തുന്ന തമിഴ്ബ്രാഹ്മണരെ ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശവും വെറുതെ വിടുന്നില്ല(ശ്ലോ.93).

6 അതതുകാലത്തെ ചരിത്രസംഭവങ്ങൾ ചിലപ്പോഴൊക്കെ കൃതികളിൽനിന്നുവായിച്ചെടുക്കാമെങ്കിലും അക്കാലത്തോ അവയുടെ തൊട്ടു പിന്നാലെയോതന്നെ കാവ്യരചന

നടന്നു എന്നുമാനിച്ചുകൂടാ. തുല്യക്കരുടെ ഏതുകൊല്ലത്തെ പടയോട്ടമാണ് ഉണ്ണുനീലി സന്ദേശത്തിൽ പരാമൃഷ്ടമെന്ന വ്യക്തമല്ല. (പൂർവഭാഗത്തെ 16, 20, 21 ശ്ലോകങ്ങളും നോക്കുക). പടയോട്ടങ്ങളുടെ അന്തരീക്ഷം കോകസന്ദേശത്തിലുമുണ്ട്. രണ്ടിലേയും സമാനസന്ദർഭങ്ങൾ താരതമ്യം ചെയ്താൽ ഇതു വ്യക്തമാവും.

7 ഉണ്ണിയാടീചരിതത്തിലെ ആദ്യഭാഗങ്ങൾക്ക് കേരളവുമായി ബന്ധമില്ല. ഗന്ധർവ ലോകവും ചന്ദ്രലോകവുമാണവയിലെ ആഖ്യാനമണ്ഡലം.

സഹായകഗ്രന്ഥങ്ങൾ/ലേഖനങ്ങൾ

അച്യുതനുണ്ണി, ചാത്തനാത്ത്; രാഘവവാരിയർ, എം. ആർ., 2007, കോകസന്ദേശം (വ്യാ.), ശുകപുരം, വള്ളത്തോൾ വിദ്യാപീഠം,

കുഞ്ഞൻപിള്ള, ശൂരനാട്ട്, 1996, ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശം (വ്യാ), തിരുവനന്തപുരം, കേരളഭാഷാഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്.

കേശവൻ വെളുത്താട്ട്, 2013, സാഹിത്യവും ചരിത്രവും, കോഴിക്കോട്, മാതൃഭൂമി.

ഗോപിനാഥൻനായർ, എൻ, 2005, ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം(വ്യാ.), കാലിക്കറ്റ് സർവകലാശാല, പ്രസിദ്ധീകരണവിഭാഗം.

ഗോവിന്ദൻകുട്ടിനായർ. ഉള്ളാട്ടിൽ, പ്രാചീനകേരളത്തിലെ രാജഭോഗങ്ങൾ, രാജർഷി, 8/1, 1117ചിങ്ങം,

നാരായണൻകുട്ടി, മേലങ്ങത്ത്, 2000, പത്തുപ്പാട്ട് (വിവ.), തൃശ്ശൂർ, കേരളസാഹിത്യഅക്കാദമി.

പരമേശ്വരയ്യർ, ഉള്ളൂർ എസ്, 1996, തിരുവനന്തപുരം, ഉള്ളൂർ പബ്ളീഷേഴ്സ്

പൊറ്റെക്കാട്ട്, എസ്. കെ., 2003, സഞ്ചാരസാഹിത്യം സമ്പൂർണം, കോട്ടയം, ഡി. സി. ബുക്സ്

രാഘവവാരിയർ, എം. ആർ, 2006, പെൺമലയാളത്തിന്റെ ആന്തരം, താപസം, വാ.1, പു. 1, ജൂലൈ, ചങ്ങനാശ്ശേരി, താരതമ്യപഠനസംഘം.

രാഘവവാരിയർ, രാജൻ ഗുരുക്കൾ 1999. കേരളചരിത്രം. ശുകപുരം, വള്ളത്തോൾ വിദ്യാപീഠം.

രതമ്മ, കെ. 1997, അനന്തപുരവർണ്ണനം(വ്യാ.), തിരുവനന്തപുരം, കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്.

രാമചന്ദ്രൻ, പുതുശ്ശേരി, 2007, കേരളചരിത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനരേഖകൾ, തിരുവനന്തപുരം, കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്.

വേലായുധൻപിള്ള, പി. വി. 2004, മധ്യകാലമലയാളം, കോട്ടയം, കറന്റ് ബുക്സ്.

വൈദ്യനാഥയ്യർ, ജി.1961, പതിറ്റുപ്പത്ത്, (വിവ.), തൃശ്ശൂർ, കേരളസാഹിത്യഅക്കാദമി.

Narayanan, M. G. S., 2013, Perumals of Kerala, Thrissur, Cosmo Books.

https://en.wikipedia.org/wiki/Topography

drkvdileep@gmail.com